A°. 1861. No. 98. Zaturdag 7 December. Vierde Jaargang.

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Abonnementsprijs per half Jaar.
Voor BATAVIA........................ƒ 12,50.
„ JAVA................................„ 15,—.
„ de BUITENBEZITTINGEN.........„ 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

HOOFD-BUREAU: te Batavia bij W. BRUINING. Te Samarang bij SOESMAN & Co. Te Soerabaya bij LE ROY & Co. Te Cheribon bij M. BLOK & Co. en A. A. RUZETTE Te Pasoeroean bij WEIJERMANS & Co. Te Madioen bij C. L. VAN DER VOORT. Te Tagal bij A. J. VAN DER VOORT. Te Banjoemaas bij J. S. MARTHERUS. Te Padang bij R. H. VAN WIJKRz. Op de Buitenbezittingen aan de Stoombootkantoren van den heer W. CORES DE VRIES en voor Nederland bij M. WIJT & ZONEN te Rotterdam.

Prijs der Advertentiën.
Voor de VIJF Woorden........................ƒ 0,50.
„ Idem bij 1ste of meerdere herhaling.. „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijs.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Sluiting der Mail

Zaturdag 14 December a. s.

Postkantoor.

Op Zondag den 8sten December a. s. zullen alsnog Postpakketten worden gesloten voor MACASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Vendutiën.

Maandag 9 December, voor het woonhuis van den heer *de Kock van Leeuwen*, door *Cassalette & Co*,
en
voor het commissiehuis van *van den Biesen, Modderman.*

Diensdag 10 December, voor het woonhuis van den heer *de Kock van Leeuwen*, door *Cassalette & Co*,
en
voor het commissiehuis van *van Riet & ter Gauw.*

Woensdag 11 December, voor een huis op Pekodjoan, door *J. Speet*,
en
voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Donderdag 12 December, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co*,
en
Suikerveiling in het vendu-lokaal.

Vrijdag 13 December, voor het woonhuis op Molenvliet, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Bevallen van eene DOCHTER, *A. C. E. Donleben*, geb. *Michiels.*

BATAVIA, 5 December 1861.

Eenige kennisgave. (4821)

Op den 29sten September jl., is te Soerabaija overleden mijn geliefde broeder *A. K. du Rij Spiering.*

BATAVIA, 4 December 1861. J. A. DU RIJ SPIERING. (4795)

Op heden overleed alhier na een smartelijk lijden, mijne geliefde Echtgenoot *J. M. Varkevisser*, geb. *Kroon*, mij nalatende vier nog jeugdige kinderen.

D. Q. TH. VARKEVISSER.

BATAVIA, 3 December 1861. (4814)

VENDUTIE

Maandag en Dingsdag, den 9 en 10 December 1861,

wegens vertrek,

voor het woonhuis van den Hoog-Edel-Gestrengen Heer

J. C. DE KOCK VAN LEEUWEN,

op het Koningsplein,

door

Cassalette & Co.,

van deszelfs keurigen en goed onderhouden

INBOEDEL,

est van Europeesch Fabrikaat en massief ahonijhout, te omslagtig om te beschrijven; — der dienen bijzonder te worden vermeld: een assortiment RCEL- en andere LAMPEN van het beste systeem en aliteit; SERVIEZEN van *Porcelaine de Sèvres;* keurig ISTALWERK; ELECTRO- en RUOLZ-PLEETWERK; slechts weinig gebruikt

ZILVER-TAFELGEREEDSCHAP;

EEN PIANINO

uit de Fabriek van F. Berden & Co. te *Brussel*, *waardvolle Bronswerken, enz. enz. enz.*

Verder:

5 spannen goed gedresseerde en sterke WAGENPAARDEN, waaronder 1 vierspan.
1 goedgedresseerd *Sandelwood* zwart RIJPAARD.
TUIGEN met PLEET gemonteerd, ZADELS, enz.
1 Engelsche REISWAGEN, 1 Engelsche COUPÉ.
1 Brusselsche MYLORD.
1 bijna nieuwe MYLORD uit de Fabriek van *Henrich & Veth* te *Arnhem.*
1 PALANQUIN.

Voorts:

2 melkgevende KOEIJEN.

en assortiment BLOEMEN in Chineesche tten, Tuingereedschappen, enz. enz.

lles ZONDAG te voren den 8sten te bezigtigen.

Regeling der Vendutie:

Maandag den 9den: Wagens, Paarden, Koeijen, Tuigen, Bloemen, Dispens- en Keukengereedschappen en het Meubilair in de Bijgebouwen.

Dingsdag den 10den: het Meubilair enz. enz. in het Hoofdgebouw. (4761)

Op Vendutie van Maandag aanstaande bij den Heer *de Kock van Leeuwen*

zal alsmede worden verkocht:

Een zeer fraai gezond sterk en goedgedresseerd

Preanger Rijpaard.

(4789) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

Maandag 9 December aanstaande,

voor het Commissiehuis van

van den Biesen & Modderman,

van DIVERSE GOEDEREN,

Singapoor Planken,

300 vaten KOOLTEER, 100 kelders LIJNOLIE, 60 pikols ZINK in bladen, Amerikaansche STOELEN, Russisch LINNEN, LAKEN, COGNAC, puike RHIJNWIJN, enz. enz. (4799)

Op VENDUTIE van Maandag 9 Dec. aanstaande, zal zonder reserve worden verkocht:

5 balen ROODGAREN,
20 stuks SCHOTSCH,
10 „ RUSSISCH LINNEN.
20 „ PIQUÉ,
60 dozijn VINAIGRE TOILETTEN, (echte Bully).
200 „ Fijne TOILLET ZEEP.

(4844) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

VENDUTIE

op Dingsdag 10 December 1861,

voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER GOUW,

van diverse LIJNWADEN, PROVISIEN, DRANKEN, IJZERWAREN, GALANTERIEN, MODEWAREN, etc., eene groote partij WORST, ROLPENS en SAUCIJS in vaatjes,

100 vaatjes BOTER,

enz., enz. (4794)

Op de Vendutie

***van Dingsdag* 10 *December* 1861,**

bij

van Riet & ter Gouw,

zullen worden verkocht:

1 Span prachtige Zwarte Battak Paarden,

K v W en Z 150 vaatjes BOTER.
4 vaten WIJN.
1 kist HOEDEN:

11 kisten PROVISIEN, zijnde gesorteerde GROENTEN en VLEESCH in blik, welke in kleine kavelingen zullen worden verkocht en dus zeer geschikt voor huisselijk gebruik. (4846)

Verkoop van EFFECTEN.

Op Woensdag den 11den December 1861,

zullen de ondergeteekenden op publieke VENDUTIE verkoopen:

ten 11 ure precies,

à 1 pCt. Vendu-Salaris,

25 Aandeelen in de Javasche Bank,
10 do. in de Bataviasche Zee- en Brand Assurantie Maatschappij,
4 do. in de Nederlandsche Lloyd,
9 do. in de Escompto Maatschappij,
5 do. in de Soerabayasche Zee- Assurantie Maatschappij,
18 do. in de Ned. Indische Stoomboot Maatschappij,
2 do. in het Bataviaasch Praauwenveer,
3 do. Mijnontginningen en
15 do. IJssociteit.

(4802) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Woensdag den 11den dezer,

zal alsnog zonder reserve worden verkocht:

Een Stel Meubels,

bestaande uit 2 BANKEN, en 12 STOELEN, met verschillende MEDAILLON BOUQUETTEN, allen uit de hand gewerkt.

(4804) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Woensdag den 11 December zullen worden verkocht:

2 fraaije pas aangebragte

SIDNEY-KOEIJEN (bezet),

1 partij Japansch Koperdraad,

400 Riemen Papier.

(4835) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Woensdag den 11 December 1861,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

à 4 pCt. Vendu Salaris,

van diverse

LIJNWADEN,

en verder van een factuur

JAPANSCHE GOEDEREN

pas aangebragt, waaronder:

SCHUTSELS van 6 en 8 bladen, witte REGENPAJONGS, ZONNEPAJONGS, BEZEMS, TJINTJAU, SOERMÉ, AARDEWERK, EETSERVIEZEN, KOPJES en SCHOTELTJES, NACHTSPIEGELS, diverse LAKWERKEN, CABINETJES, BIJOUTERIE KASTJES, TAFELS, KNAPEN, NAAIDOOSJES, THEEKISTJES met BUSSEN, HOMBERDOOSJES, HANDSCHOEN- en BREIDOOSJES, LEPELDOOSJES, BROODBAKJES enz. enz. (4803)

VENDUTIE

Woensdag den 11den December,

voor het HUIS, van den Moorschen Koopman

Mohamat Tambie Oesin,

op Pakodjan,

door

J. SPEET,

van gezette en ongezette BRILLANTEN, GOUD in staven, echt Persisch Rozewater, en Rozenolij, met Goud doorweven Sarongs, diverse Lijnwaden, Fluweel-, Glas- en Aardewerk, alsmede de VASTIGHEDEN, uit den Boedel van wijlen de Inlandsche Vrouw, Adenin, en eenige Huizen en erven op Pandjaringan. (4807)

VERKOOP VAN VASTIGHEDEN.

Op de Vendutie van Woensdag den 11 December,

zal J. SPEET, zijnde daartoe behoorlijk gemagtigd, voor het huis van den Moorschen Koopman Mohamat Bin Tambi Oesin, op *Pakodjan*, ten 11 ure publiek verkoopen:

de ondervolgende

VASTIGHEDEN,

als:

1. Een stuk Grond, bebouwd met een steenen Huis, gelegen in blok D, verponding No. 4848, buurt Pandjaringan.

2. Een ledig stuk Grond, gelegen in blok D, verponding No. 9359, buurt Spinhuisgracht.

3. Een Erf, bebouwd met een Huis van planken met pannen gedekt en twee Huizen van bamboe met atap gedekt, gelegen in blok D, verponding No. 4834, buurt Spinhuisgracht (Kampong Miskin).

Een stuk Tuinland, blok P, verponding No. 6643, buurt Anké.

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt gelegen in blok O, verponding No. 4968, buurt Bacharachtsgracht (Patoeakan).

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt blok D, verponding No. 4967, buurt Bacharachtsgracht (Patoeakan).

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis, met pannen gedekt blok O, verponding No. 4969, buurt Bacharachtsgracht (Patoeakan). (4811)

VENDUTIE

Donderdag 12 December 1861,

voor het Commissiehuis van

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van diverse

LIJNWADEN,

15 kisten Naaigarens, 5 kisten nagemaakte Batik Sarongs en Doeken, Tapijten en Alkatieven, eenige gezette Brillanten en Diamanten. een chineesch Bruidskleed met Edelgesteenten, en ten 11 uren precies, van

vijf pet'akken van steen met pannen gedekt,

staande in de *Gang Djamballan Batoe* op *Pintoe Bezaar*, alles zonder reserve. (4828)

Hout-Vendutie

Op Vrijdag 13 December,

op het Heemradenplein,

door

CASSALETTE & Co.

VAN BALKEN, DOLKEN EN DUIGEN.

(4831)

VENDUTIE

***Vrijdag,* 13 *December* 1861,**

voor een huis op het Molenvliet tegenover het Hôtel *de l'Univers*, door

van Slooten, Morgan & Co.,

van eenen netten

INBOEDEL,

bestaande uit Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Stoelen, Tafels, Kasten, Ledikanten, Canapés, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Matten, Martevanen;

voorts nog:

een goed gedresseerd Macasaarsch RIJPAARD, drie spannen WAGENPAARDEN, BENDIEPAARDEN, WAGENS, waaronder een REISWAGEN, BENDIE, TUIGEN, etc.

(4827)

Op nieuw ontvangen:

DIAMANT PENNEN

van Mallat,

MAMMOTH GOUDEN PENNEN in étuis.

STALEN PENNEN

van

GILLOTT,
MITTCHELL,
HINKS, WELLS & Co.
CORRESPONDENCE,
DAMASCUSSTEEL,

en andere soorten,

bij

(4818) W. BRUINING.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java, van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & CO.,

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

Suiker- en Rijstpelmolens,

Centrifuges, Stoommachines,

zoowel voor het Land als voor Schepen,

Gaz-Toestellen

Zaag-Machines,

ARAK-DISTILLEER-TOESTELLEN,

IJzeren Praauwen,

***Suikerpannen,* in alle dimensiën,**

en alle andere soorten van

Machineriën.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen

4840) bij MORGAN, MELBOURN & Co.

Boekhandel LANGE & Co.

Ontvangen:

De nieuwste druk van ZSCHOKKE, *Uren aan de Godsdienst gewijd*, vertaald door ROLL.

10 deelen in vijf nette roode banden.

(4834) **Prijs ƒ 20,—.**

Fabriek

WILLEM III.

E. CHAULAN, DEELEMAN & Co.

Machine-Fabriek, IJzer- en Kopergieterij, Ketelmakerij, Zagerij, Koperslagerij, Depôt van alle soorten van gezaagde Houtwerken, enz., enz. (4842)

W. J. OLLAND,

Horologie- en Instrumentmaker.

Heeft op nieuw Ontvangen:

Gouden en Verguld-Zilveren

Horologiën,

uit de beste fabrieken, welke geregulcerd worden afgeleverd en waarvoor een jaar geguarandeerd wordt. (4781)

Jacatra

PORTIONS-TAFEL.

Timor en Bima UIJEN

à contant verkrijgbaar. (4787)

Van de Pers gekomen:

ZAK-ALMANAK

voor

1862.

Prijs *f* 1,50, franco per post *f* 2,—.

Kantoor-Almanak

KLEURENDRUK.

Inhoud: De Jaartellingen. Verjaardagen van het Koninklijk huis. Bestuur van Nederlandsch-Indie. Directeuren van Algemeen bestuur. Hoofden van Gewestelijke besturen. Het Tijdverschil. Extract Zegelordonnantie. Tarief voor het gebruik van Postpaarden. Vertrek van Stoombooten en opgaaf van Passagegelden, alsook opgaaf van het Passagegeld per Overlandmail. Kalender. Aankomst en Vertrek der Brievenpost. Tarief van den Telegraaf, enz. enz.

Prijs f 1,—. Opgeplakt f 1,50.

bij

W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij M. BLOK te Cheribon. (4837)

PILLEN 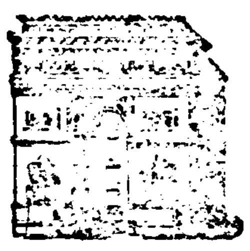 CAUVIN.

Deze Pillen zijn

afdrijvend, versterkend, bloedzuiverend,

en ge[heel] en al te zamen gesteld uit plantaardige Stoffen.

De groote werkzaamheid en het gemakkelijk gebruik maken van dezelve een uitstekend geneesmiddel vooral dienstig bij *slepende kwalen der maag, der ingewanden, van de lever en de milt, bij aamborstigheid, zinkings aandoeningen der luchtwegen, der longen, der gal, bij ontstekingen, scheele hoofdpijn en duizelingen.*

Daar zij de vochten des ligchaams zuiveren en de scherpte van het bloed vernietigen zijn zij vooral aan te prijzen bij alle huidziekten, daauwworm of jeukingen.

Geen enkel geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen die de zoo bestendige oorzaken zijn van zoo vele **ongesteldheden der vrouwen** en van IEDER DIE EEN ZITTEND LEVEN LIJDEN MOET.

Het toenemend verbruik in deze gewesten bewijst meer en meer de hooge waarde van dit geneesmiddel.

Thans verkrijgbaar zoolang de voorraad nog strekt bij de ondergeteekende Hoofd-depôthouders voor den Indischen Archipel, bij de Heeren *F. A. Pringiers*, te Samarang, *de Sturler & Fagnotti*, te Soerabaya, en *A. Bedier*, Poerwacarta.

à f 2,— per Doos.

(In het groot en à contant rabat).

(4766) GEBR. BEIJNON.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

met bijbehoorend Recept voor het gebruik, in het Hollandsch, per dozijn *f* **48,—.**

Sulphas Quinini,

per flacon, inhoudende een ons Medicinaal Gewigt, *f* **8,—.**

(4763) Bij L. PLATON & Co.

De Pillen van Holloway.

De geele-koorts de plaag van de zuidelijke streken van Noord-Amerika, wordt genezen en voorgekomen door het tijdig gebruik van dit groote middel tegen de koorts. De pillen rooijen de verborgen oorzaak van deze vreeselijke ziekte uit, door de uitwerking, die zij op den ongestelden lever hebben, daarbij herstellen zij de levenskrachten na de besmetting verwijderd te hebben.

Deze beroemde Pillen, alsmede de Holloway Zalf, zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, à contant:

Doosjes Pillen @ *f* 1,—, *f* 3,—, *f* 5,—.
Potjes Zalf 〃 - 1,—, - 3,—, - 5,—.

Te	*Soerabaya*	bij	LE ROY & Co.
〃	〃	〃	MOSSEMBEKKER & Co.
〃	〃	〃	D. MAURITZ MARTENS.
〃	*Banjoemaas*	〃	M. S. CHERIMAN.
〃	〃	〃	J. S. MARTERUS.
〃	*Probolingo*	〃	ZIMMERMANS.
〃	*Djocjokarta*	〃	DECKENS & Co.
〃	〃	〃	Wed. C. W. VAN DER LAAN.
〃	*Soerakarta*	〃	M. J. HANSSENS.
〃	*Tagal*	〃	Wed. VAN DORT.
〃	〃	〃	A. J. VAN DER VOORT.
〃	*Cheribon*	〃	W. GALISTAN.
〃	*Buitenzorg*	〃	P. SCHREUDER.
〃	*Samarang*	〃	DE GROOT, KOLFF & Co.
〃	〃	〃	H. L. DE LYON.
〃	〃	〃	JOOSTEN & Co.
〃	〃	〃	G. C. T. VAN DORP, en de

Hoofd-Agenten voor *Java*,

(4765) SOESMAN & Co.

Direct van Parijs ontvangen, per »Grootmeester Nationaal:"

Dames- en Kinderhoeden,

(nieuwste Modellen),

waarbij CASTOREN AMAZONENHOEDEN.

PRACHTIGE ZIJDEN JAPONNEN,

Kanten Mantilles en Fantaisie Mantels,

witte Zijden Barège Japonnen

met 7 en 9 Volants,

witte Fransche Moiré,

zwarte en blaauwe GROS DE NAPLE, gekleurde en witte CACHEMIR, GARNITUREN voor Japonnen, CRINOLINES IMPERATRICE, CORSETTEN, extra fijne MITAINES, GANTS JOUVIN, lederen CEINTURES, elegante HAARSPELDEN, etc. etc.

(4800) GEZUSTERS DE BRUIJN.

Op nieuw Ontvangen:

2000 fleschen van het wereldberoemd Geneesmiddel

REVALENTA ARABICA

van BARRY DU BARRY & Co. te *London.*

Op 1/1 en 1/2 fl. tegen verminderde prijzen à Contant verkrijgbaar bij

(4764) CASSALETTE & Co.

MACHINERIEN.

PAUL VAN VLISSINGEN en DUDOK VAN HEEL

en

Van Vlissingen, van Heel en Derosne Cail & Co.

AMSTERDAM.

De ondergeteekenden, Agenten van genoemde Fabrikanten hebben thans ten verkoop ontvangen:

eenige stellen CENTRIFUGES, met *drijfwerk* compleet.

Eene horizontale Stoommachine

van 6 p. kr. en **Stoomketel** van 10 p. kr. hooge drukking met overbrengende beweging voor 4 Centrifuges, liggende *alhier*.

Een Suikermolen

met Cilinders van 24 3/8 × 51 Eng. duimen, met compleet waterwerk en **Stoommachine** van 16 p. kr. met **Ketel** van 20 p. kr. hooge drukking, (liggende te Soerabaja).

Drie compleete Distilleertoestellen

ter vervaardiging van **ARAK**, waarvan 2 voor 16,000 en één voor 12,000 litres, één toestel *alhier* en 2 te *Soerabaya* liggende.

Zij ontvingen nog per ESTAFETTE, liggende bij de Heeren *van den Broek & Veeckens* te Samarang:

Een Suikermolen

met **Cylinders** van 28 × 56 Eng. Duimen met een **waarlooze Topcylinder** en met een dubbel stel KAMRADEREN, om zoowel door WATER als door STOOM te kunnen worden gedreven.

Zij verwachten per *HENRIETTE GEERTRUIDA* en *LOUISE* in **Augustus** van dit jaar uit Amsterdam afgescheept, de volgende

MACHINERIEN:

Eene compleete Vacuum-Installatie met *eene pan* van 7 1/2 Eng. voeten diameter.

Een Suikermolen met Cilinders van 24 3/8 × 51 Eng. duimen, met 2 stel Kamraderen, waarloozen Top-Cilinder en compleet Waterwerk.

Een Suikermolen met cilinders van 24 3/8 × 51 Eng. duimen, aan ééne zijde van Kamwielen voorzien.

Twee Suikermolens met cilinders van 19 5/8 × 35 1/2 Eng. duimen waarvan een *met waterwerk.*

Eenige enkele Centrifuge-Toestellen in stellen van 2, 4 en 6 *met drijfwerk* compleet.

Twaalf stuks Crush- of Breekmolens om met de hand of met stoom gedreven te worden.

Eenige stellen Suikerpannen voor Batterijen met Brandwerk geheel compleet.

Gesmeed ijzeren ASSEN van groote dimensien.

Een compleet klein GAZTOESTEL tot verlichting van Privaat-Woningen of publieke Gebouwen.

Een Stoomwerktuig van 4 p. kr. hooge drukking zonder Stoomketel.

Zij verwachten mede om *uiterlijk einde October* van dit jaar te worden afgescheept om voor de *volgende oogst* te kunnen gebruiken:

Eene compleete Vacuum-Installatie met twee pannen van 7 1/2 Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels elk van 35 p. kr. hooge drukking, 3 geslagen ijzeren ontvangers en pijpen tot verbinding.

Terwijl te AMSTERDAM in aanmaak is om spoedig afgescheept te worden:

Eene compleete Vacuum-Installatie met **twee pannen** van 7 1/2 Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels elk van 35 p. kr. hooge drukking, 3 geslagen ijzeren ontvangers en pijpen tot verbinding.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij

DÜMMLER & Co.

en bij den Heer *E. J. Everts*, te Solo. (4734)

Steeds à contant verkrijgbaar

bij

J. F. TENTEE,

Op MOLENVLIET.

Geconfijte Tamarinden.	Atjar Bamboe.
〃 Pala.	〃 Djerok Tipies (gevulde).
〃 Djeroek.	〃 Manga.
〃 Liemoen.	〃 Tjabé Moeda.
〃 Liemoenkoraal.	〃 〃 Rawiet.
〃 Manga.	〃 Tjamporadoek.
〃 Papaija.	〃 Ketiemoen Moeda.
〃 Blimbing.	〃 Palmiet.
〃 Boewa Atap.	〃 Biet.
〃 Agar Agar.	〃 Djagong Moeda.
〃 Ananas.	〃 Gendria gevuld.
〃 Tjermee.	Gendria Assin.
〃 Pala (gebloemd).	Visch in Zuur.
〃 Papaija Moeda.	Oesters 〃 〃
〃 Lobbie Lobbie.	Paling 〃 〃
〃 Djeroek Bintang.	Java Kerriepoeder.
〃 Gendria.	Kerrie Bengalen.
Arrowroot.	Makassaarsche roode Vischjes.
〃 Arin.	〃 Stangie.
	〃 Olie.
	Kajoepoetie 〃
	Pinang radja.

Voor bovenstaande artikelen kunnen op franco aanvragen bestellingen worden gedaan ter **Verzending** naar **Europa** of **elders**, zijnde de prijzen voor

1 Kist, inh. 12 fl. div. INL. ZUREN *f* **30,—**
1 〃 〃 12 〃 〃 INL. CONFITUREN - **42.50**
Voor iedere kist, onkosten - **1,50**

Zullende de meeste zorg voor de inpakking alsmede voor de cognossementen worden gedragen.

Mede te bekomen de vermaarde

geconcentreerde MELK,

en

puike Soerabayasche AARDAPPELEN,

enz.

Alle fleschen zijn voorzien van een etiquet met de naam, waarop men verzocht wordt naauwkeurig te letten.

(4733)

BUREAUHANDEL. W. BRUINING.

Steeds voorhanden eene groote collectie

KANTOORBOEKEN,

in alle formaten, reliures en banden,

POSTPAPIEREN

in diverse qualiteiten,

wit en azuré, gelinieërd en ongelinieërd,

BILLETPAPIER.

groot en klein

ROUWPOST

met bijbehoorende Enveloppen,

PROPATRIA EN VELIN-SCHRIJF PAPIER

in soorten.

KARDOES- en PAKPAPIER, VLOEIPAPIER,

prima qualiteit.

(4762)

W. J. OLLAND,

Horologie- en Instrumentmaker.

Stelt Verkrijgbaar:

Keurig en net bewerkte Bloedkoralen

Kinder-Armbandjes,

met Slootje à **Contant**, van *f* **5,—** tot *f* **10,—**

(4782)

Bij G. KOLFF & Co. te Batavia,

is in 't licht verschenen, en mede verkrijgbaar gesteld bij Heeren Boekhandelaren in Indië:

De Expeditie naar MONTALLAT,

Zuid- en Ooster Afdeeling van Borneo,

(Mei — Junij 1861,)

door

J. M. C. E. LE RUTTE,

Officier van Gezondheid bij voornoemde Expeditie.

Met een Schets-Kaartje der

MARSCH-ROUTE,

Prijs f 5,— franco per post.

Eene omstandige beschrijving dezer gevaarvolle Expeditie zal gewis veler belangstelling trekken. (4788)

Commissiehuis van J. SPEET.

Bij den ondergeteekende zijn steeds voorhanden:

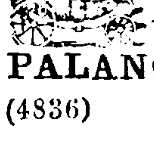

Fraaije nieuwe

TENTWAGENS, MYLORDS, HANDWAGENTJES, PENDIE'S, PALANQUINS, alles tegen zeer matige prijzen.

(4836) J. SPEET.

Aan de Dames!

Op nieuw ontvangen een Assortiment

BOURNOUS

naar den laatsten smaak en verkrijgbaar à contant,

bij

(4853) CASSALETTE & Co.

Ontpakt:

Een klein maar keurig assortiment Chinesche Voorwerpen voor Cadeaux.

als:

fraaije uitgesnedene Sandelhouten en Ivoren

WAAIJERS,

Handschoen- en Werkdoosjes,

Sigarenkokers en Mandjes,

benevens:

stellen Fiches en Billardballen.

(4854) CASSALETTE & Co.

Ontvangen:

VOUWSTOELEN

voor

Mailreizigers.

(4852) CASSALETTE & Co.

Een groot

BAMBOESHUIS,

op steenen voetstukken en houten stijlen,

Kamaijoran.

(4786) N. RITTER.

TE KOOP

Een Span hardloopende, perfect gedresseerde

Wagenpaarden,

zonder eenig gebrek. **Prijs *f* 250,—**

(4813) Adres: BUREAU HANDELSBLAD.

Twee

Bendiepaarden

goed gedresseerd en zonder gebreken, kunnende tevens dienen voor

WAGENPAARDEN.

Nadere informatiën aan het bureau dezer **Courant.**

(4778)

Te koop wegens vertrek:

1 Mylord en 2 span Wagenpaarden.

Adres:

(4815) BUREAU HANDELSBLAD.

Een of Twee zeer nette Kamers,

tegenover de Harmonie.

Adres

(4825) J. WISMAN.

Wordt te Huur aangeboden,

om binnen zes maanden te aanvaarden:

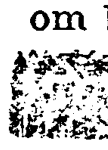 *Twee* in aanbouw zijnde Handelskantoren en Pakhuizen

gelegen aan de *Groote Rivier* in de Stad te *Soerabaya.*

Voor verdere informatie vervoege men zich bij

W. C. NASH & Co.

(4820) *te Soerabaya.*

Kamers te huur.

Adres H. MUTTER,

(4809) *Goenoeng Saharie.*

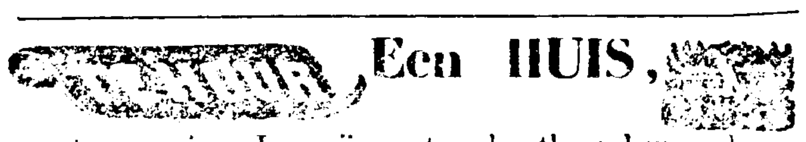 **Een HUIS,**

tegen primo Januarij aanstaande, thans bewoond door de familie wijlen den Heer **Geraard.**

Adres:

(4850) HALKEMA, *Goenong-Saharie.*

---

een Huis,

in de Pollones-laan,

te bevragen bij

(4824) W. F. G. POOL qq.

Wordt ten spoedigste gevraagd:

eenen behoorlijk geexamineerden

1sten STUURMAN,

voor eene reis naar NEDERLAND.

Adres bij

(4832) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Wordt gevraagd:

een fatsoenlijk JONGMENSCH, voor den tijd van 2 of 3 maanden, welke behalve de NEDERDUITSCHE, ook de ENGELSCHE TAAL spreekt.

Informatien bij den heer **HARLEN,** *Java-Hôtel.*

(4843)

Gevraagd:

een Klerk

(4851) BODDE, *Notaris.*

Met toestemming van den Resident van Batavia.

Zaturdag den 7den en Dingsdag den 10den December,

EENE LAATSTE VOORSTELLING

VAN

RISLEY'S CIRCUS,

vermeerderd met een gedeelte personeel en paarden van het vertrokken gezelschap paardrijders van den Heer LEWIS,

in het nieuwe gebouw op TANAH-LAPANG GLODOK.

De Heer RISLEY zal in deze beide laatste voorstellingen, nieuwe dansen met het Chinesche meisje uitvoeren.

Het **PROGRAMMA**, dat geheel nieuwe en gevarieerde toeren aankondigt, zal algemeen verspreid worden.

Prijzen der plaatsen:

1ste Rang *f* 2,—, 2de Rang *f* 1,—, 3de Rang *f* 0,50 terwijl er eene **getraliede loge** voor de Chinesche DAMES ingerigt is à *f* 1,—.

KINDEREN beneden de 10 jaren betalen de helft. (4847)

THEATRE.

PERFORMANCE

Monday evening, December 9th

for the Benefit of Mrss.

Eugène & Ferdinando,

on which occasion will be presented a variety of new and startling

GYMNASTIC and ACROBATIC FEATS.

Further Particulars see future Advertissments.

THEATRE.

SOIRÉE

Lundi soir 9 Décembre,

pour le bénéfice de Mess.

EUGÈNE & FERDINANDO,

a quelle occasion au présentira une grande variété de nouvelle

GYMNASTIE ET ACROBATIE,

dont les Programme seront distribués

SCHOUWBURG.

VOORSTELLING

op Maandag avond 9 December,

ter Benefice van de Heeren

Eugène & Ferdinando,

bij welke gelegenheid eene groote verscheidenheid van

GYMNASTISCHE EN ACROBATISCHE TOEREN

zullen ten uitvoer worden gebragt.

Nadere bijzonderheden zullen in een volgende advertentie worden bekend gemaakt. (4801)

THEATRE.

Exrtaordinary Attraction, novel and Daring Feats,

by

RISLEY'S CIRCUS TROUPE,

for this night only,

being the LAST PERFORMANCE of the Company in Batavia,

for the Benefit of

Signor CARLO & Mr. EURONI,

FRIDAY evening December 13th.

THEATRE.

Buitengewone Voorstelling van nieuwe en stoute TOEREN,

door RISLEY'S gezelschap,

alleen voor dezen avond, zijnde de *Laatste Voorstelling* van dit Gezelschap in Batavia,

TEN VOORDEELE VAN

Signor CARLO & Ms. EURONI,

op VRIJDAG avond 13 December *a. s.*

THEATRE.

Soirée Extraordinaire

D'EXERCICES NOUVEAUX et COURAGEUX,

par la Troupe de Mr. RISLEY,

seul pour ce soir, étant la *Dernière Représentation* de cette Compagnie à Batavia, au Bénéfice de

Signor CARLO & Mr. EURONI,

VENDREDI soir 13 Décembre.

(4826)

Societeit de Harmonie.

CONCERT

Op Donderdag den 12 dezer,

des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris.
(4823) E. JEEKEL.

Openlijk zij mijnen innigen dank toegebragt, aan den Gezagvoerder van het Ned. Barkschip **TONIA**, Kapt. *F. Huizer*, voor de uiterst kiesche en liefderijke behandeling, in alle opzigten, ondervonden door mijne echtgenoote en mijn zoontje, op hunne reize van Nederland naar Samarang.

DJOCJACARTA, S. W. CAMERIK.
(4779)

Bij eene fatsoenlijke familie te **Breda**, bestaat gelegenheid ter verzorging en opvoeding van **twee of meer kinderen** met wetenschappelijk toezigt op het te ontvangen onderwijs, voornamelijk ter opleiding voor de **Militaire Akademie.**

Informatien te bekomen bij

A. W. VAN HAEFTEN,
(4767) *te Struiswijk.*

Let wel.

Aan HH. Scheepsgezagvoerders wordt bekend gemaakt, dat bij den ondergeteekende **SCHEEPSBESCHUIT** verkrijgbaar is.

C. A. A. GEENEN.

PADANG, December 1861. (4817)

J. H. Krom

recommandeert zich voor het geven van

Muzijk- en Zanglessen,

alsook voor het

stemmen van Piano's.

(4829) *Hotel des Indes* No. 15.

Mr. KROM,

Professor of Music and Singing,

has arrived from MELBOURNE.

PIANO'S

TUNED and REGULATED.

(4830) HOTEL DES INDES. No. **15.**

Crediteuren en Debiteuren in den boedel van wijlen den 2den Luitenant der Infanterie **A. Woerhoff**, den 19den ll. in het groot Militair Hospitaal alhier overleden, worden verzocht binnen drie maanden aangiften of betalingen te doen.

De Commissarissen in den boedel,
F. W. MEIJER, 1ste Luit. der Infant.
KLOPPER, Adjud.-Ond.Offic. id.

PADANG, den 30 November 1861. (4816)

Mr. L. BARTEL

Chirurgien-Dentiste.

Gewezen Assistent bij Dr. **DE LA BARRE** te *Parijs*, geëxamineerd voor meerdere geneeskundige Commissiën in *Europa*, en hier door het Nederlandsch-Indisch Gouvernement tot de uitoefening zijner praktijk toegelaten, heeft de eer aan respective familien op *Java* kennis te geven, dat hij *Batavia* tot zijne vaste verblijfplaats heeft gekozen en neemt de vrijheid zich aan te bevelen tot het verrigten van alle operative en technische werkzaamheden welke volgens de jongste vorderingen op het gebied der

Tand-heelkunde

kunnen vereischt worden.

Tevens doet hij, Familien te Batavia, die de gezondheid schoonheid en regelmatigheid der tanden hunner kinderen op prijs stellen, het aanbod eene jaarlijksche verbintenis onder zeer voordeelige voorwaarden aan te gaan, waaromtrent hij steeds bereid is verdere inlichtingen te geven.

Adres:
(4713) HOTEL DES INDES No. 50.

Bataviasche IJs-Societeit.

Algemeene Vergadering van Stemgeregtigde Deelhebbers, op Maandag den 23sten dezer, des namiddags ten 2 ure, in het lokaal der Societeit: **de Vereeniging.**

Het Bestuur der IJs-Societeit voornoemd,
A. J. W. VAN DELDEN.
F. H. TIEDEMAN.
(4822) G. A. DE LANGE.

Parapattan Weezen-Gesticht.

Wordt gevraagd:

een eerste Onderwijzer,

geëxamineerd in den **derden rang**, op eene maandelijksche bezoldiging van minstens **Twee Honderd Gulden**, en met bepaling dat men zich aan de dienst van het Gesticht voor een tijdvak van vijf jaren moet verbinden.

Nadere informatien te bekomen bij den Vice-President der Directie, den WelEd.G. Heer Mr. T. H. DER KINDEREN.

Gegadigden gelieven zich vóór 31 December e. k. onder overlegging van bewijsstukken franco aan te melden.

Het Lid, tevens Secretaris der Directie,
(4819) H. SCHRÖDER VISSER.

Toko te Tjiandjoer

van

P. Schreuder.

De trekking der LOTERIJ zal plaats hebben in bovengemelde Toko op Woensdag 18 dezer.

Intekenaren wordt beleefd herinnerd aan de voldoening der Loten vóór de trekking.

(4785) P. SCHREUDER.

Bataviasch HANDELSBLAD.

Heeren Intekenaren op het BATAVIAASCH HANDELSBLAD worden beleefd verzocht, hun *Abonnement* voor het **Eerste Halfjaar 1862** bij tijds te verlengen, ten einde van de geregelde toezending van dit Blad verzekerd te zijn.

Aanvragen om nieuwe Abonnementen worden eveneens, met *duidelijke opgaven* van Naam, Voornaam en Woonplaats, bij tijds verzocht, om daarna de oplage te kunnen regelen.

PRIJS PER HALFJAAR:

Voor *Batavia* .... *f* 12,50.
„ *Java* .... „ 15, —.
„ de *Buitenbezittingen* .... „ 17,50.
„ *Nederland* .... „ 22,50.

Prijs per Jaargang voor de MAIL-EDITIE:

Aan de Drukkerij te ontvangen .... *f* 20, —.
Op *Java* .... „ 22,50.
„ de *Buitenbezittingen* .... „ 25, —.
In Europa, franco per Overland-Mail .... „ 27,50.

De Inteekening en Storting der Gelden, alsook voor de Advertentiën, kan mede geschieden bij

de Heeren M. BLOK & Co. en A. A. RUZETTE te *Cheribon.*
„ „ A. J. VAN DER VOORT te *Tegal.*
„ „ SOESMAN & Co. te *Samarang.*
„ „ DE GROOT, KOLFF & Co. te *Samarang.*
„ „ Gebr. GIMBERG & Co. te *Soerabaya.*
„ „ WEIJERMANS & Co. te *Pasoeroean.*
„ „ J. S. MARTHERUS te *Banjoewangi.*
„ „ C. L. VAN DER VOORT te *Madioen.*
„ „ R. H. VAN WIJK, Rz, te *Padang*, en

op de *Buitenbezittingen* aan de Kantoren der Stoombooten van den Heer W. CORES DE VRIES.

Ook kan men ingevolge bekendmaking van den Directeur van Financiën dd. 4 Mei ll. bij de Hoofden van Gewestelijk Bestuur Wissels en Stortings-Bewijzen erlangen ter overmaking van Gelden.

De Uitgever,
W. BRUINING.

BATAVIA, 20 *November* 1861. (4769)

Singapore Dry Dock.

The **Patent Slip & Dock Co.** are prepared to execute Ship's repairs of all descriptions in the most efficient manner under the supervision of European Ship Wrights and Engineers.

The Dock (opened in March 1859) admits two Vessels at one time, being 400 feet in Length, and there is considerable accommodation at the adjoining wharfs.

Information may be obtained at the office of Messrs. **Paterson, Simons & Co.** *Singapore.*

WM. CLOUGHTON.
Director.

New Harbour,
Singapore.

Droogdok te Singapore.

De **Patent Slip en Dock Company** zijn bereid tot het doen van alle mogelijke reparaties aan Schepen en zulks onder de meest voldoende wijze en onder opzigt van Europesche Timmerlieden en Werktuigkundigen.

Het Dok (in Maart 1859 geopend) kan twee Schepen te gelijker tijd bevatten, zijnde 400 voet lang en is hiertoe bijzonder geschikt door deszelfs aangrenzende Werven.

Informatien zijn te bekomen aan het Kantoor van de Heeren **Paterson, Simons & Co.** *Singapore.*

WM. CLOUGHTON.
Directeur.

New Harbour,
Singapore. (4838)

Northern Assurance Company

gevestigd te LONDON sedert 1836.

BRAND- en LEVENSVERZEKERING.

Kapitaal groot **1,295,760** Ponden Sterling.

De Ondergeteekenden Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op **Woonhuizen**, met het daarin aanwezige **Ameublement. Pakhuizen, Goederen, Koffij-, Thee- en Suiker-Etablissementen.**

(4811) MORGAN, MELBOURN & Co.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER,

RIJSWIJK,

VAN

WALTER WOODBURY,

dagelijks geopend van half **acht** tot **12** uur.

(4768)

De bewilliging in de tot stand brenging der

Koloniale Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij

door Z. Exc. den Gouv. Gen. v. Ned.-Indië,

bij besluit dd. 2 December 1861 No. 3, verleend zijnde, zoo worden deelhebbers in voorzegde MAATSCHAPPIJ bij deze herinnerd dat de eerste storting à 10 pCt. of *f* 500,— per aandeel, bepaald is op den **15den December eerstkomende.**

De Directeuren van genoemde Maatschappij:
(4792) Mr. R. V. HEIJLIGER,
Mr. Th. SCHUURMAN JonZn.

BATAVIA, 5 December 1861.

Verloren

op gisteren *avond* gaande door de Gang Chaulan, langs Molenvliet naar de Harmonie en van daar terug tot het Marine-Hotel EEN **Haren Armband met Gouden Slot.** De vinder kan bij terugbezorging bij de *Boekhandelaren* LANGE & Co., de volle waarde tot belooning ontvangen. (4833)

Houder van Cognossement aan Order

over $\frac{\text{EC}}{\text{VH}}$ 1/3. 3 kisten inh. 1 compleet **DUIKERTOESTEL**, afgeladen door *W. van Houten & Zonen* te Rotterdam, en alhier aangebragt per Ned. Schip *Twee Gezusters*, Kapt. *Bergman*, gelieve zich ten spoedigste te melden aan

(4797) METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.

Vertrekkende Personen.

L. J. F. Timmermans, vertrekt naar Borneo, gemagtigde Mr. *H. Klein.* (4812)

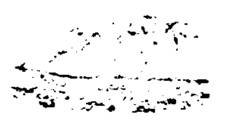

Stoomvaart

IN DEN

INDISCHEN ARCHIPEL.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861 is geregeld als volgt:

van BATAVIA

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE
den 1sten en 15den.

naar SAMARANG en SOERABAYA
den 7den, 15den, 22sten en 29sten.

naar BILLITON, PONTIANAK en SINKAWANG
den 8sten.

naar BENKOELEN en PADANG
den 23sten.

van SOERABAYA

naar MAKASSAR, TIMOR KOEPANG, DELIE en de MOLLUKKEN
den 13den.

naar BAWEAN en BANJERMASSING
den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VRIES } te *Batavia* en te *Soerabaya.*

(4770) B. KOPERSMIT & Co. *Samarang.*

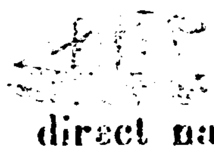

Het Stoomschip PADANG

zal op **Maandag** den **9den dezer**

direct naar Soerabaya vertrekken,

zullende met deze Boot gelegenheid bestaan voor Passage naar **MACASSAR, TIMOR** en de **MOLUKKOS.**

Nadere informatien bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 7 December 1861. (4848)

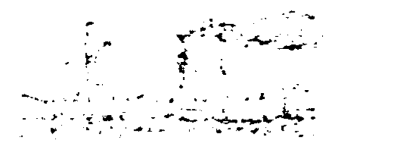

De Vertrekdagen der Stoomboot

SEMARANG,

naar Samarang en Soerabaya,

zijn voor de maand December bepaald op den 20sten.

Nadere informatiën bij

de Agenten,
(4839) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Samarang,

wordt aangeboden met Nederl. schip

GROOTMEESTER NATIONAAL,

Kapitein **A. F. GIESE,**

om op Donderdag den 12 December a. s., derwaarts te vertrekken.

Adres:
(4845) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Naar NEDERLAND,

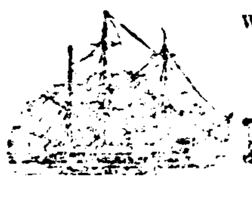

wordt Passage aangeboden, met het zoo gunstig bekende snelzeilend Campagne Fregat

Kandanghauer,

Kapitein **W. ZEELT,**

thans liggende te PECALONGAN, om in de laatste helft der maand December van BATAVIA te vertrekken.

Dit schip voerende een **geëxamineerd Scheepsdoctor**, en van **ruime hutten en kajuiten** voorzien, is uitmuntend geschikt voor den overvoer van Passagiers.

Adres: bij den Gezagvoerder en bij de Agenten te Batavia.

(4757) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Fregatschip

ZAANSTROOM,

Kapitein **R. L. SCHAAP,**

groot **324** gemeten Lasten.

Deze bodem heeft uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en voert een geëxamineerd **Geneesheer.**

Het vertrek zal *van hier* plaats hebben vermoedelijk tegen medio Januarij.

Nadere informatien te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine-Hotel* en bij

de Agenten,
(4759) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Gouvernements-besluiten, Benoemingen, enz.

Bij Koninklijk besluit van den 20sten September 1861, no. 50, is aan den heer *Z. A. Eekhout*, notaris te Soerabaija, laatstelijk met verlof in Nederland, op het daartoe door hem gedane verzoek (ten gevolge van voortdurende ongesteldheid), een eervol ontslag uit gemelde betrekking verleend.

Bij Koninklijk besluit van den 3den October 1861, no. 82, zijn tot belooning dergenen, die zich hebben onderscheiden bij de expeditie op de Noord- en Zuidkust van Ceram, in de maanden September, October, November en December 1860,

benoemd:

tot ridders der vierde klasse van de militaire Willems-orde, de eerste luitenants der infanterie *G. de Bont* en *H. Tissot van Patot*, de officier van gezondheid der derde klasse bij de militaire geneeskundige dienst *J. Semmelink*,

de sergeant der artillerie *C. Boers*,

de sergeant der infanterie *H. A. Wedel* en de fuseliers *J. Kramer* en *E. van den Berg*; allen dienende bij het leger in Nederlandsch-Indie,

tot ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, de kapitein-ter-zee *B. V. Zwaanshals*;

toegekend.

de eeresabel met opschrift „Koninklijk Eereblijk voor betoonde dapperheid" aan den kolonel *D. L. de Brabant*, van het wapen der infanterie bij het leger in Nederlandsch-Indie.

Terwijl bij datzelfde Koninklijke besluit is bepaald, dat bij afzonderlijke dagorders zoo in Indie als in Nederland eervol zullen worden vermeld:

van de zeemagt in Nederlandsch-Indië,

de luitenants-ter-zee der eerste klasse *J. Dronkers* en jhr. *Ridder H. A. van Rappard*,
de luitenants-ter-zee der tweede klasse *J. A. Grave*, *K. O. van der Veen* en *N. A. de Vries*;
de officieren van gezondheid der tweede klasse *H. J. P. van den Steen*;
de officier van administratie der tweede klasse *M. G. J. A. Huisman van Dueren*;
de opperschipper *J. Jongmans*;
de kwartiermeester *A. L. Giebels*, en
de matroos der eerste klasse *A. Torbeek*;

van de Landmagt in Nederlandsch-Indië,

de majoor der infanterie *K. G. Fritzen*;
de kapitein der genie en sappeurs *A. S. M. Hageman*;
de eerste luitenant der infanterie *J. P. C. van Eijsden*;
de tweede luitenant der infanterie *J. H. J. Boes*;
de sergeant der sappeurs *G. Boonstra*;
de fourier der infanterie *F. A. Forsten*, en
de fuseliers *J. Rijperman* en *T. van Hoeve*.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, van den 3den October 1861, zijn de gouverneur der Moluksche eilanden jhr. *C. F. Goldman* en de adsistent-residenten van Saparoea en Haroekoe en van Hila en Larikke *W. A. Davelaar van Campen*, thans met verlof in Nederland, en *A. P. van Leeuwen*, thans adsistent-resident van Saparoea en Haroekoe, benoemd de eerstgemelde tot kommandeur, en de twee laatstgenoemden tot officieren der orde van de Eikenkroon.

Civiel Departement;

verleend:

een tweejarig verlof naar Nederland, aan den resident van Batavia *J. C. de Kock van Leeuwen*;

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den cipier bij het civiel en militair gevangenhuis te Weltevreden *C. L. Stekkens*;

ontslagen:

uit zijne betrekking, de kommies belast met de administratie van 's lands kas, griffier van den landraad en vendumeester in de adsistent residentie Krawang *F. H. Meeng*;

benoemd:

tot adsistent-resident van Bawean (residentie Soerabaija), de buitengewone eerste kommies bij de directie der kultures mr. *J. A. Baron Taets van Amerongen*;

tot kommies belast met de administratie van 's lands kas, griffier van den landraad en vendumeester in de adsistent-residentie Krawang, de kommies op het residentie-kantoor te Rembang *C. J. Watson*;

tot kommies op het residentie-kantoor te Rembang, de eerste klerk tevens griffier bij den landraad te Toeban (residentie Rembang), *F. H. A. E. S. Holzschuher von Harrlach*;

ingetrokken:

op zijn verzoek, de benoeming van *F. W. Ziedses des Plantes*, gewezen kommies bij het collegie van boedelmeesteren te Batavia, toen op non-activiteit, tot adjunct-boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia;

benoemd:

tot adjunct-boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia, *D. J. Soeterik*, laatstelijk geemploijeerde bij de gouvernements marine, en zulks met intrekking van zijne benoeming tot ambtenaar ter beschikking van den resident der Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo;

gesteld:

ter beschikking van den resident van Palembang, de buitengewone eerste klerk bij de algemeene rekenkamer *J. H. H. Dornseiff*.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen gedurende de maanden October en November 1861:

bij de Afdeeling Telegrafie,

benoemd:

tot chef van het telegraafkantoor te Cheribon, de waarnemend telegrafist der tweede klasse van het telegraafkantoor te Weltevreden *J. Brandsema*,

tot telegrafist der derde klasse, de leerling telegrafist *H. R. Fretz* en als zoodanig overgeplaatst van het telegraafkantoor te Cheribon naar dat te Muntok,

tot leerling telegrafist, *H. Bond*, klerk bij de Directie der producten en civiele magazijnen, met bepaling dat hij voorloopig werkzaam zal zijn op het telegraafkantoor te Weltevreden;

overgeplaatst:

van het telegraafkantoor te Cheribon naar het hoofdbureau van den waarnemenden hoofd-ingenieur, chef der telegrafie, de telegrafist der eerste klasse *P. J. van Kampen*;

van het hoofdbureau van den waarnemenden hoofdingenieur, chef der telegrafie, naar het telegraafkantoor te Weltevreden, de waarnemend telegrafist der tweede klasse *F. C. Grebner*;

van het telegraafkantoor te Weltevreden naar dat te Cheribon, de leerling-telegrafist *G. F. T. Ziedses des Plantes*;

werkzaam gesteld:

bij het atelier der telegrafie, de waarnemend telegrafist der tweede klasse van het telegraafkantoor te Muntok *J. Hamburg*.

Door den Directeur der Middelen en Domeinen, gedurende de maand November 1861,

bevorderd:

tot eersten klerk bij de directie der middelen en domeinen, de klerk bij die directie *E. Bosch*.

Door de Algemeene Rekenkamer gedurende de maanden October en November 1861.

bevorderd:

tot eerste klerken, de klerken *P. C. de Bie* en *C. J. A. Fisser*.

Door de Hoofd-Commissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indie, gedurende de maand November 1861,

ontslagen:

eervol, uit zijne betrekking, de waarnemend tweede onderwijzer aan de hervormde weeshuis-school te Samarang *J. C. Voorneman*;

op hun verzoek, eervol, uit hunne betrekking, de ondermeester aan de gouvernements lagere school te Bezoekie *H. Jansen*, en de kweekeling aan de gouvernements eerste lagere school te Samarang *W. C. van den Worm*;

ingetrokken:

de benoeming van *E. J. Nijhoff*, tot ondermeester aan de gouvernements lagere school te Pekalongan, met bepaling dat hij vooreerst aan de gouvernements lagere school te Buitenzorg zal werkzaam blijven;

benoemd:

tot tweeden onderwijzer aan de hervormde weeshuisschool te Samarang, de onderwijzer voor de Oost-Indische dienst *A. C. Uljee*.

Schutterijen, enz.

bij de Schutterij te Amboina,

ontslagen:

op zijn verzoek, eervol, de tweede luitenant *P. den Hartog*.

Militair Departement;

verleend:

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der derde klasse *J. E. Stark*;

gesteld:

op non-activiteit, de adjunct-intendant van de militaire administratie *S. van Haastert*;

vergund:

op zijn verzoek, naar Nederland terug te keeren, aan den voor den tijd van vijf jaren bij het Oost-Indische leger gedetacheerden eersten luitenant der artillerie *B. de Jong*.

Marine Departement;

Door den chef der Gouvernements Marine zijn, gedurende de maand November 1861, *de volgende beschikkingen genomen.*

Ontslagen:

op zijn verzoek, eervol, de eerste stuurman *F. J. Weber*;

benoemd:

tot eersten stuurman *P. Metzelaar*, laatstelijk gezagvoerder bij de Indische kustvaart,

tot tijdelijk eersten stuurman, de tweede stuurman van de Koninklijke Nederlandsche marine *Z. C. van der Eijck*,

tot derden stuurman *F. F. Hoffman*,

tot machinist leerling der tweede klasse *C. Coshardt*.

Batavia.

Bij het ter perse leggen dezes was de verwacht wordende landmail juist aangekomen.

In den nacht van 5 op 6 dezer is bijna geen huis op Tanahbang *(De Kintjeslaan)* bevrijd gebleven van diefstallen en inbraken. Men is begonnen bij den heer Ch., en zoo de rei langs. Eenige der bestolenen hebben bereids aangifte bij de policie gedaan, de overige weigeren dit te doen, omdat zij de overtuiging omdragen dat zulks toch niet helpt.

Bij het feest in het *Parapattan-Weezen Gesticht* was de policie vertegenwoordigd door een der heeren onderschouten, die dan ook het programma stipt bijvolgde. Men was algemeen van gevoelen dat, daar dit feest werd gevierd door een besloten gezelschap, welks rang en stand genoeg waarborg opleverden dat men de *openbare orde* niet zoude storen, eene policie-vertooning op die wijze als hoog ongepast en krenkend voor de directie van gezegd gesticht en voor de namens haar genoodigden aan te merken viel. Wel — zoo oordeelde men — konden er een paar oppassers gezonden zijn om voor de orde bij het in- en uitrijden te zorgen, maar ook voor meer niet. En deze krenking werd hier te meer gevoeld toen de dáár feestvierenden zich naar Rijswijk begaven om het *algemeene* feest bij te wonen. Geen onderschout of policie-oppassers waren hier te zien of te vinden. En toch waren zij dáár hoogst noodig ter voorkoming van de wanorde en stremming der passage welke er op eene zoo ongehoorde wijze plaats greep, dat het algemeene ergernis veroorzaakte.

Ofschoon de aanhoudende regens welke op den 5den dezer vielen, aanvankelijk deden veronderstellen dat het aangekondigde, ter eere van *St. Nikolaas*, in het Parapattan Weeshuis, te geven feest geen voortgang zou hebben, mogt men zich echter in den laten namiddag verblijden met het vooruitzigt dat de weersgesteldheid zich ten gunste van den *gevierden* man zou gaan veranderen.

Naauwelijks verwijderden zich dan ook die booze wolken of men zag rijtuigen met ouders en kinderen, allen vrolijk van harte, snel naar de plaats waar men zooveel vermaaks verwachtte, zich begeven.

Bij het inrijden van het gesticht maakte reeds de buiten aangebragte eenvoudige, doch keurig nette en niet minder zeer gepaste verlichting een goeden indruk op het gemoed van den bezoeker. Men kon toch hierdoor reeds zeker zijn dat de type der degelijkheid in het weezenverblijf zelf niet ontbreken zou en door geen scheve aangezigten de gepaste vrolijkheid zou worden ontsteld.

Het deed het hart dan ook regt goed dat men daar — onverschillig van welken rang of stand ook, onverschillig al dan niet contribuant, — door den heer vice-president, de aanwezige heeren directeuren, den heer binnen-regent en diens gezin, de heeren behoorende tot het onderwijzend personeel en de verheugde weeskinderen met de blijkbaar allerwelgemeendste minzaamheid welkom werd geheeten en door de ruime, heldere en reine zalen geleid, om middelerwijl het eigenlijke feest zou gaan aanvangen, ook eenigzins met de localiteit der instelling, welke men bezocht, te worden bekend gemaakt.

Bij het zien van dit alles en dus ook bij het bezigtigen der plaatsen waar geest en ligchaam zoowel als hart en ziel van een circa tachtigtal ouderlooze kinderen, zelfs met allerniterst beperkte middelen, toch — gelijk de ondervinding bereids heeft doen zien — tot zoo zeer nuttige burgers der maatschappij worden gevormd, moet voorzeker een ieder, hoe luchthartig anders ook van aard, niet alleen tot herinnering zijner eigene jeugd, maar ook tot nadenken zijn teruggebragt geworden. Hij *kon* toen aan lief en leed hebben gelacht, maar hij *moet* ontwijfelbaar vervuld zijn geworden van erkentelijkheid jegens hen allen die èn door belanglooze opofferingen van verschillenden aard èn door ijverige pligtsbetrachting èn door bezield te zijn van het *feu sacré* voor hun vak, ja! die dit alles hebben weten tot stand te brengen, met rusteloozen ijver vol te houden en zoodoende heilvol aan *Nederlandsch Indië*, het bestaan blijven schenken eener inrigting wier roem mag gehoopt worden nimmer te zullen verwelken. Ja!... doch stappen wij liever af van dergelijke beschouwingen en volgen met meer lust de werkzaamheden welke de directie voor het feest liet geven. Al dadelijk werd men toen aangenaam verrast met een spiegelgevecht waarbij twee geopende linien jongelingen van 7 tot 14 jaren, gewapend met den stok, elkander het terrein waarop zij zich geposteerd hadden betwistten met een kracht, vlug en vaardigheid als of het werd gedaan door een drom van in den tweestrijd geoefende oude krijgslieden. De daarop gevolgde partiele strijden met sabel en degen, bij groepen van jongelingen met jongelingen, kindertjes met kindertjes, gaven evenzeer allen stof tot genoegen. Nu kwam de eigenlijke *gymnastiek* aan de beurt. Het bestek waarin dit verslag wordt opgenomen laat niet een onbepaalde beschikking daarover toe en dit zouden wij toch in dezen moeten bezitten om te kunnen leveren de beschrijving van alles wat wij dáár in de *gymnastie* school hebben gezien, en dit was trouwens ook zóó veel, bevatte zóó veel goeds en zóó veel bewonderingswaardig dat er aan het verslag moeijelijk een einde zou te geven zijn.

Wij vergenoegen ons daarom met alleen te vermelden, dat de meest gevorderden in de *gymnastie* een graad van bedrevenheid daarin bezitten welke hun in staat stelt gerustelijk naar het hoogleeraarschap in dit vak te vermogen mede te dingen.

Eindelijk viel het nachtschot en met plegtigen optogt naderde *St. Nicolaas* te paard. Vóór de *Warande* des gestichts werd hij door een der jongste weeskinderen met hartelijkheid begroet. Voldaan hierover stapte hij blijmoedig binnen en nam op den voor hem bestemden hoogen zetel plaats. Hij opende het boek van goed en kwaad en las daaruit voor met een tact zoo passend, dat iemand, die er ooit aan zou hebben durven te twijfelen, tot de morele convictie moet zijn gekomen, dat dezelfde *St. Nicolaas* vroeger ook een *kind* is geweest!! De goede verwachting welke *St. Nicolaas* koesterde van zijn welgemeende raadgevingen deed hem dan ook weinige oogenblikken daarna besluiten om der weeskinderen een *tombola* aan te bieden, waarvan de aandeelen met een zoo milde hand door het publiek waren verstrekt. In een klimaat als dat waarin wij leven is de rolsvervulling van *St. Nicolaas* alles behalve gemakkelijk. Dit begon de goede man ook te gevoelen, hield daarom voor de *weeskinderen* een hartelijke slotaanspraak en verzocht hen om maar te gaan *souperen*, doch zij waren niet zoo gewillig om dit te doen, maar verkozen liever een blijk hunner huldebetooning en erkentelijkheid te geven, door *St. Nicolaas* plegtig uitgeleide te doen. Bij het vrolijk terugkeeren der kinderen kon men hen het aanzien dat de voor hen bereide en wel voorziene disch, het smakelijke *souper*, niet als versmadelijk werd geacht. Alles heeft een begin en een einde en dus ook dit feest. Dit begrepen de *weeskinderen* te regt ook. Zij besloten alzoo door een toepasselijk gezang *allen* die getoond hadden belang in hun lot te stellen, door woorden te bedanken, welke de plegtige verzekering hunner ongeveinsde gevoelens van dankbaar- en erkentelijkheid uitdrukten. Niemand der aanwezigen twijfelde daaraan ook trouwens en men verliet dan ook het feest hoogst tevreden en voldaan. Moge het *Parapattan Weezen gesticht* tot heil der menschheid steeds voort blijven bloeijen.

Aangekomen en Vertrokken Personen.

Van Padang per *Padang*, de heeren Wolfson, Dieudonné, echtgenoot en 3 kinderen, Kilian en echtgenoot, van Reyn, Wilson, Theuvenet en 2 kinderen, Calicher, echtgenoot en 7 kinderen, van Blommestein, Wildeman, mej. Abbink.

Naar Samarang en Soerabaija per *Oenarang* en *Palembang* de heeren Lion, Buijn, Lawick, van der Hel, van de Wall, Valkenburg, Borst, Bodeman, van Parere, Morbotter, Sterk, Bardok, Beck, Lamot, Ruhle, Bosch, Filz, Cambier, Gerards, Veeckens, Calicher en familie, Bremer, de Vos, mej. Arntsenius en 3 kinderen.

Particuliere correspondentie.

Omtrent de zamenkomst van den keizer van Solo met zijne dochter, de Ratoe Kentjono en haar echtgenoot den Sultan van Djokjokarta, ontleenen wij aan een particulier schrijven nog het volgende:

Sedert de stichting van het rijk van Djokjo hadden de vorsten der beide rijken Sourakarta en Djokjokarta elkander nooit ontmoet en een tijdsverloop van meer dan honderd jaren scheen de rancune over de afscheuring van het laatste rijk bij het hof van Solo niet verminderd te hebben; het huwelijk van den kroonprins (tegenwoordig Sultan) van Djokjokarta met de dochter van den troonopvolger (thans Keizer) van Solo had ook nog geene zigtbare toenadering gebragt, aangezien volgens een aloud gebruik de vorstinnen het rijk harer echtgenooten nimmer verlieten.

Onlangs bevond zich de resident van Djokjo, de heer Brest van Kempen, te Sourakarta. Bij een gesprek met den ouden keizer uitte deze den wensch, zijne dochter, de Ratoe van Djokjo, voor zijn overlijden (hij is een zeventiger) nog eens te ontmoeten. Hij wist wel, zeide hij, dat die zamenkomst in strijd was met de oude gebruiken, maar toch wilde hij de beide residenten verzoeken, zijn wensch onder de oogen van den Gouverneur Generaal te brengen. Hij kon niet gelooven, dat Z. E. hem de vervulling van dien wensch zou weigeren, want waarom zou zijne hooge positie verbonden zijn aan eene voorwaarde, die hem het lot zijner *orang ketjil zou moeten doen benijden*.

Het verzoek werd door den waarnemend Gouv. Generaal Mr. A. Prins met de meeste bereidwilligheid bij telegrafische depêche toegestaan en de Ratoe van Djokjo haastte zich, vergezeld van den resident, van het toegestaan verlof gebruik te maken, en vertrok naar Solo, waar zij op de gewone receptieplaats te Kletjo door haren vader, vergezeld van een talrijk gevolg, werd opgewacht en in het gezelschap van dezen in het prachtige (bij Herman in den Haag vervaardigde) staatsierijtuig naar Solo vertrok. Er werden geene hoffeesten gegeven; de oude vader wilde gedurende de paar dagen, die voor haar verblijf waren toegestaan, zich ongestoord in het gezelschap zijner geliefde dochter verheugen en toen de dag van vertrek, voor hem al te spoedig, naderde, besloot hij haar tot aan de grens van zijn rijk naar Brambana uitgeleide te doen, waarheen hij dan ook met een talrijk gevolg en van de beide residenten vergezeld, vertrok.

Te Brambana werd hij door zijn schoonzoon, den sultan van Djokjo, diens dochters en een groot gedeelte der Europesche ingezetenen dezer residentie opgewacht. Een afgezonderd lokaal was voor zijne ontvangst gereed gemaakt en daar ontving hij de hulde van zijn schoonzoon, diens dochters en eenige voorname Djokjosche prinsen op de gebruikelijke eerbiedige wijze.

Daarna werd een eenvoudig maal gebruikt en toen de bepaalde tijd verloopen en het oogenblik van scheiden gekomen was, toen overmande het vaderlijk gevoel den grijsaard, die anders, gelijk elk hooggeboren Javaan, nimmer zijn gevoel in het openbaar lucht had gegeven. Minuten lang en sprakeloos drukte hij het beminde kind in zijne armen en dezelfde hartroerende scène vernieuwde zich, toen zijne dochter hem tot aan het rijtuig had geleid, dat hem naar Solo moest terugbrengen.

Da blieb kein Auge thränenleer.

Inlander en Europeaan biggelden de tranen over de wangen, gelijk den ouden vader, die wel zal gedacht hebben, dat hij zijne beminde dochter voor de laatste maal had omhelsd. En er zijn er, die zeggen, dat de inlanders verstoken zijn van de verhevene gevoelens van ouder- en kinderliefde, welke alleen het gevolg kunnen zijn van zedelijke beschaving!!

Geduld, oude man! er zullen andere tijden komen, en wanneer eens de illusie van Br. v. K. in vervulling gaan en de eerste locomotief door de vorstenlanden zal stoomen, dan zal de regering begrijpen, dat de paleisintrigues in oostersche landen even goed als in oude tijden in Europa haren oorsprong hadden in het werkelooze leven, dat men den vorsten opdwong en dat ook al de plannen van opstand en moord, vroeger aan de orde van den dag, door de inlandsche vorsten als onbekookt en onuitvoerbaar zullen erkend worden, wanneer zij door vrijen en onbelemmerden omgang met Europeanen de wezenlijke waarde van hooge geboorte tegenover het wezenlijk overwigt der beschaving hebben erkend.

En dat geschiedt tegenwoordig reeds te Djokjokarta. Hasselman is in Br. v. K. herleefd, en wanneer men de beleefde, bedaarde maar tevens hartelijke wijze van omgang tusschen Europeanen en inlandsche grooten te Djokjo ziet dan overtuigt men zich, welk een weldadigen invloed dat zedelijk overwigt der westersche beschaving op den beschaafden inlander uitoefent.

Bij het huwelijk der dames W. te Djokjo was de sultan met de Ratoe en de prinsen en princessen tegenwoordig en allen zaten aan bij het diner, dat door de ouders den gasten werd aangeboden. De man, dien zijne eigene rijksgrooten van de hoogste geboorte slechts kruipende mogen naderen, hij zit met elk Europeaan aan tafel, want in zijn oog is de Europeaan geadeld door zijne meerdere beschaving, en dat hij zich die zelf trachtte eigen te maken, heb ik kunnen opmerken door de heldere denkbeelden, die hij in een gesprek met mij ontwikkelde, toen er sprake was van de duurte der eerste levensbehoeften en haren invloed op de volkswelvaart in verband met de teelt van produkten van uitvoer en de kapitalen, die daardoor in omloop komen.

Padang, 8 November 1861. De vorige week werd in den nacht van Vrijdag op Zaturdag een policie-dienaar door een militair nog al ernstig verwond.

Met genoegen deelen wij daarom mede, dat hier thans even als te Soerabaija eene bepaling is gemaakt, dat militairen in ongegradueerde rang, buiten dienst, buiten de kwartieren zullen verschijnen, zonder gordel en zijdgeweer, daar reeds verscheidene malen hier ter plaatse misbruik van dat wapen werd gemaakt.

Padang, 15 Nov. Wij vernemen met genoegen dat de gezondheidstoestand van den HoogEdel. Gestr. Heer de Brauw, Civiel en Militair Gouverneur dezer kust, aanmerkelijk verbeterd is en ZHEd. Gestr. waarschijnlijk den 14 December de terugreis naar Padang zal aannemen.

Deze hoop schijnt vooreerst nog niet verwezenlijkt te zullen worden, daar het N°. van 29 November meldt: Naar wij tot ons leedwezen vernemen, zal de terugkomst van den Gouverneur dezer kust nog vooreerst geen plaats kunnen vinden om ZHEdGs. voortdurende ongesteldheid.

Laatstleden Dingsdag kwam alhier van Sidjoendjong aan een fraaije Oliphant van het mannelijk geslagt, zijnde wederom een geschenk van den meergemelden heer Blaupot voor Artis.

Naar wij vernemen, zal dezelve met de brik *Princes Amelia* naar Amsterdam worden overgebragt.

Het dier is bijzonder mak en heeft over elkander gegroeide slagtanden.

Terwijl men reeds een aanvang heeft gemaakt met de vervaardiging van zijn hok, wordt het dagelijks door een overgroot aantal toeschouwers bij het Hotel de Sumatra bezigtigd.

Padang, 26 Nov. Door den Adsistent-Resident is aan den Handelsstand bekend gemaakt dat van af 1 Januarij 1862 de inkoop van Koffij in twee soorten zal geschieden, als:

In goede of superieure qualiteit, waaronder de drooge, gave en behoorlijke kleur bezittende boonen zullen worden gerekend, en

In slechte of inferieure qualiteit, die het restant of de natte, gebroken en een witte of zwarte kleur vertoonende boonen zal bevatten, terwijl in de pakhuizen alhier voor eene behoorlijke sortering een naauwkeurig toezigt zal worden uitgeoefend en zal worden gewaakt tegen alle dooreenmenging der twee soorten.

Padang-Pandjang, 9 Nov. Heden morgen tegen acht ure rookte de Merapi zoo sterk dat geen bewoner hier zich herinnerde dit nog gezien te hebben.

Onophoudelijk stegen groote zwarte rookkolommen uit den krater, jammer dat de top des bergs bewolkt was, waardoor veel van het prachtige verloren ging.

(Pad. N. en Adv.-Blad.)

Nederland.

Leiden, 3 Oct. De herinnering aan Leidens ontzet in 1574 werd heden op de gebruikelijke wijze godsdienstig gevierd. De stad had, door de menigte vlaggen, die overal wapperden, een feestelijk aanzien, en op het raadhuis verdrong zich, naar gewoonte, het publiek, om de aldaar bewaard wordende stukken, die op het beleg en het ontzet der stad betrekking hebben, te bezigtigen. Door het bijzonder fraaije weder uitgelokt, begaf zich ook eene aanzienlijke menigte van allerlei stand en rang naar het plantsoen, om de muziek der schutterij, die aldaar eenige muziekstukken uitvoerde, te hooren en de inderdaad fraaije fontein, die door de zorg van het gemeentebestuur aldaar was geplaatst, te bezigtigen.

Amsterdam, 4 October. In de *Indépendance Belge* van heden leest men:

„Gelijk men zich herinnert, hebben de bladen eenige jaren geleden gemeld, dat prins Edgard, graaf de Lannoy-Clervaux, aan de Nederlandsche Regering eene nieuw ontworpen wijze van bouwen had ingediend, bestemd om aan de uitwerkselen van aardbevingen wederstand te bieden, en dat genoemde Regering, steeds belangstellende in al wat voor hare onderdanen nuttig kan zijn, achtereenvolgens onderscheidene burgerlijke en militaire commissiën heeft benoemd, zamengesteld uit de kundigste mannen, en belast met het onderzoek van een zoo hoog belangrijk vraagstuk. Na rijpe overweging van de door graaf de Lannoy ingediende memoriën, hebben deze commissiën, hoewel het theoretisch goede van diens stelsel erkennende, nogtans geoordeeld dat, wat de toepassing daarvan op Nederlandsch-Indie aangaat, het aan een nieuw praktisch onderzoek, op de plaats zelve in te stellen, moest onderworpen worden. Verschillende nieuwe commissiën hebben achtereenvolgens en definitief het stelsel van graaf de Lannoy, zoo in theoretisch als in praktisch opzigt, aangenomen. Na de erkenning, dat alle eer en verdienste van deze uitvinding den prins toekomt, bezigt de Nederlandsche Regering bedoeld stelsel in hare koloniën. Onder andere gebouwen van dien aard, noemt men het paleis van justitie te Banda Neira".

Grollo, 4 Oct. Als iemand wat verliest, zegge hij niet te spoedig: ik krijg het nooit weer. G. Haangeal verloor hier in 1855 zijn horologie in een zijner bouwakkers; dit is den 1 dezer door eene vrouw, die aardappelen zocht, weer gevonden; het ziet er nog vrij wel uit, zoodat men denkt, dat het met weinig moeite weer hersteld kan worden.

— Het 2de bataillon van het 4de regiment infanterie, te Delft in garnizoen, heeft zich niet te beklagen, aan de oefeningen in het kamp te Milligen geen deel te hebben genomen. De wakkere commandant van dat bataillon, de majoor d'Harvant toch, heeft zijne soldaten, al is het dan niet op zoo groote schaal, ook de genoegens van het kampleven en de daaraan verbonden diensten willen doen genieten. Ten tweeden male verleden week, marcheerde dat bataillon uit Delft, langs de Hoornbrug naar Voorburg, van daar langs de laan van Nieuw Oosteinde door het Bosch en den Raamweg, tot aan de buitenplaats van den baron van Brienen, alwaar de geweren werden geladen en de troep alstoen *en tirailleur* naar de vlakte van Waalsdorp marcheerde en het bivouak werd opgeslagen; onder het gereed maken der soep werd plotseling alarm geslagen en rukte het bataillon op tot het uitvoeren van eenige manoeuvres. Daarna werd de soep gebruikt en marcheerde het bataillon naar zijne garnizoensplaats terug. Ooggetuigen verzekeren, dat de houding der manschappen en de uitgevoerde manoeuvres allen lof verdienen en den majoor d'Harvant als een uitstekend hoofdofficier doen kennen.

Amsterdam, 6 Oct. Men meldt uit Alblasserwaard: De zaailing-hennep, thans gedorscht, heeft een ruim beschot van zaad opgeleverd, dat door commissiekoopers, naar men zegt, voor Engelsche rekening, tegen gemiddelden prijs van *ƒ* 7,50 het mud wordt opgekocht. Vele boeren schijnen evenwel niet genegen voor dien prijs af te zetten.

Alhoewel de aardappelen de weinige verwachting, welke men daarvan koesterde, in opbrengst overtreffen, zoo is het beschot gering en wordt dien ten gevolge voor goede qualiteit van *ƒ* 5 tot *ƒ* 6 bedongen. De laatste schoone herfstdagen, die de rooijing ongemeen bevorderen, kunnen, bij eenige voortduring, op dien prijs van invloed worden, daar vele producenten, op de natte weêrsgesteldheid der vorige week rekenende, tot verkoopen weinig geneigdheid betoonden.

Z. M. heeft bij besluit van 21 Sept. H. Ds. goedkeuring en tevredenheid betuigd aan allen, zoowel ambtelijke als bijzondere personen, die zich, in welke betrekking ook, ter gelegenheid van den jongsten waternood verdienstelijk gedroegen, en het hunne toebragten hetzij tot herstel, hetzij tot leniging der geleden rampen, hetzij tot voorkoming van meer onheilen.

De *Staats-Courant* bevat tevens eene lijst van namen der personen, aan welke Z. M. de bij besluit van 24 Maart j.l. ingestelde eereteekenen heeft *verleend*; als: *a.* de zilveren barret; *b.* de bronzen barret; *c.* de zilveren medaille; *d.* de bronzen medaille.

Men meldt uit Curaçao:

„Verleden week hadden wij hier in de haven den tegenhanger van het Zuid-Amerikaansche stoomschip *Sumter*, namelijk het Noord-Amerikaansche stoomschip *Powhatan*, kapitein David D. Porter, van 10 stukken en 1 stuk à pivot. Het kwam waarschijnlijk om te zien of de *Sumter* hier nog was, dien het achterna jaagt. Na steenkolen en water ingenomen te hebben, is het na drie dagen weder vertrokken en heeft bij het verlaten der haven onze vlag gesalueerd, hetgeen van het waterfort met even zooveel schoten is beantwoord."

BIJVOEGSEL BATAVIAASCH HANDELSBLAD

Zaturdag 7 December 1861. No. 98.

Amsterdam, 7 October. De Minister van Oorlog, in overweging genomen dat, bij het ontstaan van vacatures in de rangen van officieren van gezondheid, apothekers en paardenartsen 1ste en 2de klasse, bij de daartoe vooraf te houden examens te veel tijd verloopt en die open plaatsen daardoor langer onvervuld blijven, dan in het belang van de dienst wenschelijk is, heeft bepaald: dat aan de oudsten in rang van de officieren van gezondheid, apothekers en paardenartsen 2de en 3de klasse, die, bij het bezit van de vereischte kundigheden, den gevorderden diensttijd in hunnen rang hebben volbragt en zich daartoe gezind mogen verklaren, voortaan de gelegenheid zal worden gegeven ook bij het niet bestaan van vacatures, het examen voor den hoogeren rang voorloopig af te leggen, op zoodanig tijdstip als met het belang van de dienst kan worden overeengebragt; — dat tot het voorloopig afleggen van bedoeld examen zullen worden toegelaten: vier officieren van gezondheid 2de kl. en zes officieren van gez. 3de kl., ten einde, hij die tot de vervulling van eene ontstane vacature in aanmerking komt, onmiddellijk tot bevordering bij Z. M. kunne worden voorgedragen; — dat dienonverminderd steeds aan de ouderen in rang der officieren van gezondheid, apothekers en paardenartsen, welke tijdelijk van het examen mogten hebben afgezien, of zijn verhinderd geworden daaraan deel te nemen, bij het ontstaan van vacatures, overeenkomstig de bepalingen der wet nog de gelegenheid zal worden gegeven, het examen af te leggen.

— Blijkens eene mededeeling van Zr. Ms. consul-generaal te Livorno is de oogst in Toscana schaarsch geweest, doch wat de granen betreft van goede qualiteit. De mais heeft door de aanhoudende droogte veel geleden; de opbrengst daarvan wordt op twee derden van een middelmatigen oogst geschat; de qualiteit laat veel te wenschen over. De peulvruchten hebben bijna niets opgeleverd. Toscana zal in dit jaar geen eigen koren kunnen uitvoeren, maar een grooten aanvoer van granen behoeven voor de consumtie. De voorraad was in het laatst van September gering, maar er werden vele ladingen uit Rusland, van den Donau en Egypte verwacht, en Livorno zou dus later waarschijnlijk genoegzaam van buitenlandsche granen voorzien zijn, om commissiën voor den vreemde te kunnen uitvoeren. Eene rijzing der prijzen werd echter zeer waarschijnlijk geacht.

De onkosten bij den uitvoer bedragen voor laden, meten en schuitvracht te zamen ongeveer fr. 14.28 per 100 zakken (ruim 41 zakken zijn gelijk aan 1 Amsterdamsch last) en daarenboven de gewone onkosten van courtage en commissie volgens handelsgebruik. De uitvoer is vrij.

— Bij het doen van eenige herstellingen aan het raadhuis te Schiedam is, op den 26sten dezer, en dus 66 jaren nadat het daar geplaatst werd, van boven de uit hout bestaande zoldering der zoogenaamde vierschaar een plankje te voorschijn gekomen, waarop met potlood letterlijk het volgende geschreven stond:

het ees te jaar der betaafse
vrijheidt a No. 1795 *den* 26 *September*
is gemaakt dit blavon door gerrit den heldt
en Jacop verboon
bey de bon patriyot.

— Uit Parijs wordt gemeld, dat aldaar eene nieuwe komeet met drie staarten (eene krachtige refractie van het licht) aan den horizon is verschenen. Zij is des avonds van $10\frac{1}{2}$ uur tot 's ochtends 4 ure in het sterrebeeld van Orion aan het oostelijk gedeelte van den hemel zigtbaar.

België.

Brussel, 23 Sept. De opening van het schuttersconcours der burgerwachten en de inwijding van het van staatswege opgerigt gebouw voor de nationale scherpschutterij, werden gisteren, ondanks het koud en regenachtig weder, door eene zeer talrijke volksmenigte bijgewoond. De uit de provincien aangekomen burgerwachten werden in feestelijken optogt naar het stadhuis geleid, en daar door den burgemeester met eene hartelijke toespraak ontvangen, waarin hij o. a. nadrukkelijk er op wees, dat de Septemberfeesten niets kwetsends meer hadden voor Nederland. Nadat hun hier de eerewijn was aangeboden, begaf men zich weder in optogt naar het nieuwe gebouw, welks inrigting zeer doelmatig en sierlijk is. De inwijding daarvan werd bijgewoond door de ministers van binnenlandsche zaken en van openbare werken, waarvan de eerste de inwijdingsrede, door den president der commissie, den heer Dailly, uitgesproken, met eene korte toespraak beantwoorde, en daarop den wedstrijd opende.

Engeland.

Londen, 23 Sept. Er wordt thans in alle kringen der hoofdstad veel gesproken van eene gebeurtenis, betreffende een driejarig kind, erfgenaam van een vermogen van £ 14,000. De vader, zekere R. G. Hill, en de moeder miss Burdett, leefden zeer gelukkig en de vrouw vermaakte haren echtgenoot al hare bezittingen, ingeval zij kinderloos zou blijven. In 1859 beviel zij echter te Rugby van het kind, waarvan hier gewaagd wordt. De vader gaf het onder een verkeerden naam aan en wist zijne vrouw te bewegen het aan eene voedster te Londen toe te vertrouwen. Door de machina'ien van Hill raakte echter het spoor van het kind verloren, en dezer dagen eerst werd het, door een zamenloop van omstandigheden, in een allerakeligsten toestand in een der vuilste wijken van Londen onder het gemeenste volk ontdekt. Reeds heeft de vader een eerste verhoor bij den regter ondergaan.

— De vrienden van appelwijn (cider) worden door eene zware concurrentie bedreigd. De Calicot-drukkers en verwers te Manchester hebben namelijk in het sap der appelen een middel ontdekt, de kleuren duurzaam te maken, tot welk einde zij in Dovonshire en Somersetshire alle appelen tot hoogen prijs opkoopen.

— Zaturdag ll. heeft de heer Blondin in het glazenpaleis te Sydenham aan een groot gevaar blootgestaan. Terwijl hij namelijk met vlugge schreden over de 160 voet boven den grond gespannen koord liep, brak zijn balanceerstok, die 60 ponden woog, in het midden door, zoodat de twee helften, die door een ijzeren plaatje werden aaneengehouden, dat echter thans dubbel gebogen was, van de koord nedergingen. De onverschrokken akrobaat liet zich met eene bewonderenswaardige tegenwoordigheid van geest onmiddelijk zakken, zoodat hij de koord tusschen zijne beenen had. In die positie wist hij den gebroken balanceerstok weêr op te nemen, daarmede, gebrekkig als dit werktuig nu was den verderen afstand te doorloopen. Aan het einde van zijn togt gekomen, wachtte de heer Blondin tot hem een andere balanceerstok werd gebragt; daar dit echter wat lang duurde, gaf het publiek eenige blijken van ongeduld. De moed en koelbloedigheid van den heer Blondin werden hierdoor nog meer aangevuurd, zoodat hij, toen hem eindelijk de stok werd gebragt, die veel kleiner was dan de vorige en de balanceergewigten aan de einden miste, zich blinddoekte en onder de luide toejuichingen der menigte, over het koord naar zijn uitgangspunt terugkeerde. Bij deze gelegenheid zeide een der aanwezigen, die onuitputtelijk was in den lof van den akrobaat: „De heer Blondin heeft het publiek nog nooit teleurgesteld", waarop een ander antwoordde: „vergeef mij mijnheer, hij deed dit heden, door zijn nek *niet* te breken".

Londen, 24 Sept. De *Times* is zeer ingenomen met den brief, die prins Gortschakoff namens zijn souverein aan den Russischen gezant bij de Vereenigde Staten heeft geschreven. Men is waarlijk, zegt dit blad, alle achting schuldig aan een vorst, wiens eerste regeringsdaad, zoodra hij den troon beklommen had, was, dat hij een einde aan den bloedigen oorlog maakte. Het tweede wat hij deed, was de vrijmaking van 12 millioen zijner onderdanen en thans treedt hij bemiddelend op tusschen vijandige broeders, die nooit hunne handen met elkanders bloed hadden moeten bezoedelen.

Hetzelfde blad bespreekt het artikel van den *Constitutionnel* over de Italiaansche aangelegenheid, welk artikel het City-orgaan „orakelachtig" noemt, terwijl het o. a. aanmerkt: „Wij kunnen ons met de stelling van den *Constitutionnel*, dat Frankrijk eene soort van Voorzienigheid voor Italie zijn moet, niet vereenigen. De bloote meerderheid in kracht geeft nog niet het regt tot zulk eene buitengewoon verheven roeping, en de goddelijke goedheid, welke alleen zoodanige roeping met onfeilbaarheid kan volbrengen, behoort aan geene regering en aan geen geslacht van stervelingen. Wij willen het er gaarne voor houden, dat de keizer *gelooft* Italie tegen groote gevaren te beschermen; doch wij kunnen ons niet onthouden te vragen, waarin dan eigenlijk die gevaren bestaan, en welke verschrikkelijke gevolgen het zoude hebben, wanneer hij zijne bescherming aan de Italianen mogt onttrekken. Op deze vraag krijgen wij geen regtstreeksch antwoord, en er is eene gevaarlijke onbepaaldheid gelegen in de verzekering dat, wanneer de lange rekening eindelijk gesloten is, Frankrijk niet te vergeefs een offer zal gebragt hebben."

Londen, 25 Sept. Heden heeft de lord mayor eene deputatie, bestaande uit bankiers, handelaren en industriëlen der city, ontvangen, welke zijne lordschap kwamen verzoeken, zich voor het volgende jaar (1861–62) andermaal verkiesbaar te stellen voor het lordmayorschap. Een der beweegredenen, die de deputatie tot dit verzoek hadden geleid, was, zoo als de heer Medwin in het te dien einde aan den lord-mayor voorgelezen adres zeide, de groote tentoonstelling in 1862, als wanneer er ongetwijfeld vele Franschen, benevens hun keizer en keizerin, in Engelands hoofdstad zouden komen, en aangezien de lord mayor en diens gemalin zeer dikwijls in Frankrijks hoofdstad hadden vertoefd en met de zeden, gewoonten en het volkskarakter der Franschen naauwkeurig bekend waren, was hij de meest geschikte persoon, om op zoodanig belangrijk tijdstip den zetel van lord-mayor in te nemen. De lord mayor verklaarde zich bereid, aan den wensch der deputatie te voldoen.

— Er is hier een brievenbesteller gearresteerd, in wiens bezit men niet minder dan 1480 brieven en paketten had gevonden. Daardoor is het raadsel opgelost, hoe het kwam, dat sommige paketten en brieven, sedert eenigen tijd per post naar Engeland verzonden, niet aan hun adres werden bezorgd, waaromtrent in de City bij herhaling werd geklaagd.

Londen, 3 Oct. Maandag a. s. zal in het glazen-paleis te Sydenham de benefice-voorstelling van den heer Blondin plaats hebben. Bij deze gelegenheid zal de akrobaat o. a. van uit zijn Niagara-kruiwagen op de koord vuurwerken afsteken, op stelten over de koord loopen en meer soortgelijke halsbrekende kunstverrigtingen ten beste geven.

— Berigten uit New-York van 24 Sept. houden o. a. in, dat de stad Lexington zich aan de separatisten heeft overgegeven. De graaf van Parijs en de hertog van Chartres zijn tot officieren bij het bondsleger benoemd.

Volgens den *New York Herald* heeft Spanje voorbereidende maatregelen genomen tot eene erkenning van de zuidelijke confederatie. Te Washington gelooft men, dat de Spaansche gezant aldaar in het bezit is van instructiën, om binnen kort genoemde confederatie te erkennen.

In het Zuiden is door den regen veel schade aan den oogst toegebragt. Men raamde de opbrengst van den katoenoogst op 3 millioen balen.

Uit San Francisco wordt van 28 Aug. gemeld, dat op den Sacramento een ontzettend ongeluk heeft plaats gehad. Op de stoomboot *Mac Clellan* werden namelijk, ten gevolge van het springen van den ketel, 20 passagiers gedood en vreeselijk verbrand; buitendien worden nog verscheidene personen vermist.

Eindelijk verdient het volgende nog vermelding: Met een New-Yorksch regiment trokken verschillende negers in volle militaire uniform Washington binnen; ongetwijfeld waren het vrije negers uit het Noorden. Ten gevolge hiervan heeft de secretaris van staat, de heer Cameron, het bevel uitgevaardigd, om aan geene kleurlingen het dragen der bonds uniform toe te staan. Uit dit feit kan men opmaken, welk eene groote verandering in de zienswijze van het Noorden is gekomen, daar er een regiment gevonden werd, welks officieren geene bedenkingen hadden om negers in de gelederen van dat regiment te laten marcheren.

Londen, 4 Oct. Een voddenraper te Swinton heeft in de voering van een oud vest, dat hij te vergeefs voor 2 pence ten verkoop had aangeboden, een kassiersbriefje van £ 300 gevonden. Hij heeft zich naar Londen begeven, om het tot geld te maken.

— De *Caledonian Mercury* deelt het volgende als stellige waarheid mede: Te Fettercairn, in de Schotsche Hooglanden, zijn al de dames, om zoo te zeggen, er woedend over, dat de koningin onlangs in genoemd dorp heeft overnacht, zonder dat zij er iets van wisten. Verscheidene kamerverhuurders trachten zich de gelaatstrekken te herinneren van den een of anderen heer, met een voornaam uiterlijk, die in bedoelden nacht bij hen gelogeerd had. In een dezer huizen, waar een vreemdeling dien nacht had geslapen, liet de oude waardin alle beddelakens zorgvuldig bijeenpakken, om ze ten eeuwigen dage te bewaren, in de hoop, dat die vreemdeling soms prins Lodewijk van Hessen, de verloofde van princes Alice, kon geweest zijn. Toen kort daarna het tegendeel overtuigend bleek, riep zij terstond hare dienstmeid toe: „Hanna, wasch dadelijk al het beddegoed; de man was slechts een handelsreiziger".

Frankrijk.

Parijs, 22 Sept. De vragen van de prefecten aan de redacteurs van dagbladen zijn alleen gedaan aan de redacteurs, welke door de hooge of stedelijke regeringen worden bezoldigd. Men spreekt ook van een examen, waaraan deze zullen worden onderworpen, en van een raad van toevoorzigt over hen, even als voor de advocaten en notarissen.

— De vermaarde schrijfster Georges Sand (Mad. Dudevant) bevindt zich thans in Egypte.

— Onderscheidene dagbladen bevatten het volgende adres, dat aan generaal Garibaldi is aangeboden, toen hem het opperbevel over het Amerikaansche leger was opgedragen: „Generaal! ga niet naar Amerika. Het volk vertrouwt op u en gij behoort ook vertrouwen op het volk te hebben. De eenheid van Italie is op verre na niet tot stand gebragt. Gij hebt daartoe de hechte grondslagen gelegd; gij alleen kunt uw werk voltooijen. Generaal, twijfel niet aan uwe roeping en houdt u overtuigd, dat de Italiaansche bevolking zich niet uwer onwaardig zal betoonen. Wij wachten u, generaal om ons naar Rome aan te voeren".

Voorts wordt gemeld, dat, bij het aanbod van het opperbevelhebberschap, tevens aan den generaal de bevoegdheid was gegeven, om, wanneer hij dit goedvond, de vrijverklaring der slaven uit te vaardigen en hun alle mogelijke regten als aan de vrijen te geven.

Parijs, 23 Sept. Er zal bij de boekhandelaren Poulet-Malassis en de Broise eene brochure worden uitgegeven, getiteld: *Garanties donnés par le roi d'Italie pour l'indépendance du Saint-Siège* (waarborgen gegeven door den koning van Italie voor de onafhankelijkheid van den pauselijken Stoel), waarin de volgende punten voorkomen:

„De wereldlijke magt, die in vroegere eeuwen is daargesteld, om de onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel te verzekeren, beantwoordt niet meer aan het doel en is en blijft dus afgeschaft.

„De persoonlijke veiligheid van den paus is toevertrouwd aan de regtschapenheid van den koning van Italie en de onafhankelijkheid van den H. Stoel wordt gewaarborgd door de mogendheden. De persoon van den paus is onschendbaar en geheiligd;

„De provincien, die vroeger den Kerkelijken Staat en het erfdeel van den H Petrus uitmaakten, worden, overeenkomstig de wenschen en de stemming der bevolkingen, vereenigd onder den naam van koningrijk Italie.

„Rome, hoofdstad van Italie, blijft de zetel van den paus.

„De paus zal zijne functien uitoefenen met behoud van alle tot nu toe door hem genoten eerbewijzen.

„De ambassadeurs, vertegenwoordigers en zaakgelastigden der mogendheden bij den paus en de pauselijke ambassadeurs enz. aan de verschillende hoven zullen de voorregten genieten, die aan de overige leden van het corps diplomatique zijn geschonken.

„De paus behoudt al zijne archieven.

„De goederen en de paleizen van den paus zullen vrij zijn van belastingen en huiszoeking.

„De St. Pieterskerk, het plein, waarop zij staat en het Vatieaan met den daartoe behoorenden grond blijven de eigendom van den paus en zijne opvolgers.

„De pauselijke stoel zal tienden heffen van de provincien, die vroeger den Kerkelijken Staat uitmaakten; daarvoor zal eene jaarlijksche rente van......... worden ingeschreven op het grootboek der Italiaansche nationale schuld.

„Iedere regering wordt uitgenoodigd aan den paus eene, naar de hoeveelheid katholieke onderdanen berekende jaarlijksche rente te schenken.

„Den paus zal worden verzocht zoo veel mogelijk de kardinalen te kiezen uit de verschillende landen.

„Iedere kardinaal zal van de natie, waaruit hij gekozen is, eene jaarlijksche rente ontvangen.

„Iedere katholieke natie zal een aantal personen leveren tot eene eerewacht voor den paus, welke bezoldigd worden door het land, dat ze heeft gekozen.

„De koning van Italie neemt de verpligting op zich om voor den persoon van den paus en de onafhankelijkheid van den heiligen stoel te waken".

Parijs, 24 Sept. De heer Haussman, prefect van het departement der Seine, heeft aan den minister van binnenlandsche zaken een plan ingediend, strekkende om een corps politie-agenten te paard op te rigten. Ook is er sprake van een politiereglement betrekkelijk de buffetjufvrouwen in de winkels, waar vruchten op brandewijn worden verkocht.

— De *Gazette des Tribunaux* meldt het volgende:

„Het hof van assises van het departement Vosges, heeft weder een vergrijp tegen de goede zeden moeten behandelen, dat tegenwoordig zoo dikwijls voorkomt, en zoo bedroevend is voor de godsdienst, voor de huisgezinnen en voor de maatschappij. François Joseph Wilmann, oud 22 jaar, geboren te Obernay (departement Neder Rijn), broeder van de orde van Maria, gemeente onderwijzer, wonende en zijn beroep uitoefenende te Rambervilliers, verscheen voor het hof als beschuldigd van in den loop der jaren 1860 en 1861 met gewelduitoefening zich tegen de goede zeden vergrepen te hebben ten opzigte van vijf jongens beneden de 15 jaar, en zonder geweld ten opzigte van 13 jongens beneden de 11 jaar, aan welke kinderen hij onderwijs gaf.

„Wanneer de wet en de eerbied voor de zedelijkheid en de kuischheid ons niet reeds ten pligt stelde om te zwijgen omtrent de schandelijke feiten van deze zaak, dan zou onze pen een tegenzin hebben om de bijzonderheden te vermelden, wier aard het hart met afschuw en verontwaardiging vervult.

„Drie en veertig vragen waren der jury voorgelegd, en 41 daarvan zijn bevestigend beantwoord; verzachtende omstandigheden waren niet aanwezig en Wilmann is veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid".

Parijs, 25 Sept. Volgens berigten uit Rome boezemt de gezondheidstoestand van den paus weder bezorgdheid in. Dikwijls wordt de lijder door koortsaanvallen gekweld en zijn toestand is des te gevaarlijker, naardien hij de voorschriften zijner geneesheeren niet opvolgt en geheel vergeet, dat hij reeds 70 jaren oud is. Aan een vergelijk met Turijn valt, volgens deze correspondentie, niet te denken zoo lang de paus leeft. Hij is besloten in niets toe te geven, zoo als hij nog bij gelegenheid van het huwelijk van den aartshertog Karel met de zuster van den koning van Napels heeft verklaard.

— In het jaar 1785 kwam te Lecades een werkje uit, getiteld: *l'Observateur de Paris et du Royaume*, geschreven door den heer Mercier. Daarin komt het volgende voor: „Middel om brieven sneller te vervoeren dan met den post. Het middel, dat hier volgt, is zeer gemakkelijk in praktijk te brengen. Vooreerst moet er op de plaatsen, tusschen welke het brievenvervoer moet plaats hebben, eene groote waterkom zijn. Men legt ijzeren pijpen tusschen die plaatsen, welker uiteinde in die waterkommen uitkomen. De brieven worden in een ronden blikken kogel gedaan, die in de pijp wordt gebragt; daarna wordt het water in de pijpen gepompt, waardoor de kogel aan het rollen gaat en zoodoende met groote snelheid wordt voortgestuwd."

Wanneer men in plaats van water lucht gebruikt om de brieven voort te stuwen, dan kan men zich een denkbeeld maken van de atmospherische brievenpost.

— Er is eene nieuwe uitvinding alhier gedaan, welke een infanterist in staat stelt op het water te wandelen zonder te zinken. Zijn costuum bestaat in gom elastieken laarzen en broek uit één stuk. Er zijn zeer goed gelukte proeven te Vincennes genomen; de manschappen laadden hunne geweren en schoten in het meer van Vincennes wandelende. Deze proeven zullen in tegenwoordigheid des keizers worden herhaald. De infanterie is, wanneer deze uitvinding in praktijk wordt gebragt, in staat dáár te landen, waar geene schepen kunnen aan wal komen en het landen met sloepen te veel tijd zou kosten.

Duitschland.

Weenen, 21 Sept. Volgens een schrijven uit Venetie aan de officieuse *Donau Zeitung*, is er in den avond van 10 dezer een helsche aanslag gepleegd. Voor het venster van een koffijhuis in Compo Marzio barstte een granaat. met papier en ijzerdraad omwoeld, los, zonder gelukkig eenige andere schade te veroorzaken, dan het verbrijzelen der glasruiten. Een half uur te voren had zich aartshertog Albrecht met zijn gevolg in dat koffijhuis bevonden. De pleger van den aanslag is nog onbekend.

Frankfort, 22 Sept. Tot viering van den 80sten verjaardag des konings van Wurtemburg, op 27 dezer, is reeds H. D. dochter, de Koningin der Nederlanden, vergezeld van haar jongsten zoon, Prins Alexander, te Stuttgart aangekomen, terwijl er nog worden verwacht de Koning der Nederlanden, de Prins van Oranje en de koningin van Beijeren en van Griekenland.

— Gelijktijdig met den verjaardag van den kroonprins is gisteren te Hannover, in tegenwoordigheid van het koninklijk gezin, het standbeeld voor koning Ernst August onthuld. Gelijk is gemeld, werden door den gemeenteraad aldaar eerst na veel tegenkanting de middelen bewilligd tot verlichting en versiering der stad bij die gelegenheid. De plegtigheid onderscheidde zich dan ook door groot gemis aan geestdrift; alles zag er gedwongen en ontevreden uit. De hertog van Saksen-Coburg, die den avond te voren te Hannover was aangekomen en de plegtigheid dus zeer wel had kunnen bijwonen, heeft zich eenige uren vóór den aanvang daarvan weder te vertrekken. De eenige vorstelijke gast, die er bij tegenwoordig bleef, was de groothertog van Mecklenburg-Schwerin, genoegzaam bekend als de geestverwant der Hannoversche regering in anti-constitutionnele beginselen.

Berlijn, 23 Sept. Sedert kort is hier weder eene instelling van het hatelijke spionnenstelsel opgeheven, [illegible] het bureau der zoogenaamde bezoldigde lakkeijen. [illegible] personen werden door de politie onderhouden, en [illegible] haar alle verlangde inlichtingen verschaffen nopens de vreemdelingen, die hen in dienst hadden genomen. Tijdens het bestaan van het beruchte zwarte kabinet, waarin de brieven van vreemdelingen werden geopend en gelezen, doch dat nog onder wijlen Friedrich Wilhelm IV werd opgeheven, was het ook hunne taak, de brieven, welke de vreemdelingen hun in goed vertrouwen ter bezorging aan het postkantoor hadden medegegeven, aan dat kabinet over te leveren.

Weenen, 23 Sept. Een schrijven van hier aan de *Köln. Ztg.*, gewag makende van het gerucht, volgens hetwelk de Credit-Anstalt voornemens zou zijn, in hare eigene actien te speculeren, zegt ten slotte: „Het is met deze actien gelegen als met een brandenden zwavelstok; hij gaat van de eene hand in de andere over, maar wie hem het laatste vasthoudt, brandt zich de vingers".

— Uit Ems wordt gemeld, dat aldaar voor eenige dagen, ten gevolge eener woordenwisseling, een duel met den sabel tusschen twee officieren van het regiment vrijwillige huzaren heeft plaats gehad, met het noodlottig gevolg, dat de eene, de jeugdige graaf Almasy, zulke ernstige wonden bekwam, dat hij binnen weinige uren overleed, terwijl zijn tegenpartij slechts ligt gewond werd.

— Heden wordt hier eene eigenaardige vergadering gehouden. De 100 jongvrouwen, uitverkoren om bij 's konings terugkeer uit Koningsbergen de rijen der „witte maagden" te vormen, zullen bijeenkomen, om van de 10 „eeremoeders" nadere bijzonderheden te vernemen opzigtens haar toilet. Reeds is beweerd, dat bij die gelegenheid aan de jongvrouwen het prijken met juweelen is verboden. Naar men thans verneemt, zullen zij zich, letterlijk, nog meer moeten bekrimpen; onder het nietige voorwendsel, dat de ruimte te beperkt is, zou haar namelijk het dragen der crinoline ontzegd worden!

— Bij de illuminatie, welke in den avond van 21 dezer, ter gelegenheid der onthulling van het standbeeld voor koning Ernst August, te Hannover plaats had, hadden eenige inwoners, waarschijnlijk om de regering te vleijen, voor hunne woningen transparanten aangebragt, smadelijke uitdrukkingen tegen de nationale vereeniging en tegen Pruissen bevattende. Hoe weinig bijval dit bij de bevolking vond, blijkt dááruit, dat eene talrijke volksmenigte voor deze woningen zamenschoolde, de transparanten afrukte en de glazen inwierp; waarschijnlijk ware het ook met de bedoelde inwoners zelven niet goed afgeloopen, ware niet de politie tusschen beiden gekomen, die eenige personen uit de menigte arresteerde. Te gelijker tijd werd uit de feestzaal der gilden een persoon, dien men voor een geheim politie-agent hield, de deur uitgeworpen, waarop de aanwezigen het volkslied *das Deutsche Vaterland* aanhieven.

Berlijn, 24 Sept. Naar men verneemt, is de gilde der hoedenmakers alhier op den volgenden zonderlingen inval gekomen, om 's konings terugkeer in deze hoofdstad na de krooningsplegtigheden te Koningsbergen te vieren. Zij willen namelijk bij die gelegenheid op de spits van een staak een grooten hoed ronddragen, niet minder dan 25 voet in doorsnede metende, en waaronder even veel kleine hoeden zullen hangen, als er staten in Duitschland zijn; elke hoed zal door zijne kleuren een dier staten vertegenwoordigen. Door dit symbool zal men derhalve Duitschland eindelijk, zoo niet onder ééne hoede, dan toch onder één hoed gebragt zien.

Rusland.

St. Petersburg, 16 Sept. Zoo als men weet, is bij het door graaf Ignatiew met China gesloten verdrag, aan Russische kooplieden het vrije handelsverkeer te Peking toegestaan. Naar aanleiding daarvan zouden Russische kooplieden van Kiachta eene karavaan met goederen, ter waarde van 130,000 z. rh. naar Peking. Naauwelijks was zij over Kalgan en Ugra tot Duschi-Kou (de slagboom van den grooten muur) gekomen, of zij vernam, dat zij de reis niet verder mogt voortzetten en werd daarop naar Kalgan teruggezonden. Uit Peking werd gemeld, dat men verklaard had, dat het regt van handelsverkeer aldaar, aan Russische kooplieden, niet was toegestaan. Sedert drie maanden bevindt zich de karavaan nu te Kalgan.

Italië.

Turijn, 23 Sept. De *Opinione* meldt, dat te Pastighole, gelegen bij Castiglione en Pascaja, een met wapens en ammunitie geladen vaartuig is aangehouden. Men gelooft, dat de lading naar Umbrie bestemd was, ten gebruike voor ondernemingen tegen de pauselijke gewesten.

— De laatste tijdingen betreffende Cialdini waren onjuist; daar binnen kort eene wet tot regeling eener algemeene binnenlandsche organisatie van het geheele koningrijk zal worden uitgevaardigd, zal het stadhouderschap worden opgeheven, en dan zal Cialdini natuurlijk ophouden die betrekking te bekleeden.

Amerika.

Een jong Iersch meisje is onlangs te New-York onder de volgende omstandigheden aangehouden. Bridget Dekay — zoo heette het meisje — onderhield seder haar 13de jaar liefdesbetrekkingen met een jongen scheepstimmerman. Naardien haar vader hare neiging afkeurde; gaf de moeder aan den jongeling den raad, naar Amerika te vertrekken, en verschafte hem daartoe de middelen. Gedurende zes maanden schreef de jonge scheepstimmerman geregeld aan zijne geliefde; doch plotseling hield de briefwisseling op. Het jonge meisje, ongetwijfeld denkende, dat zij verlaten was, vatte het denkbeeld op, haren beminde te gaan opzoeken; zij verkleedde zich als kajuitsjongen en vertrok buiten weten van hare ouders met eene stoomboot van Limerick naar Liverpool. Aldaar nam zij dienst als kajuitsjongen op de *Resolute*, die naar New-York onder zeil ging. Sedert dien tijd heeft het jonge Iersche meisje vruchteloos haren beminde in alle herbergen der stad gezocht, alsook aan boord van verschillende vaartuigen, waarop zij beurtelings dienst nam. Thans is het bijna een jaar geleden, dat zij zich als matroos engageerde. Op hare verschillende reizen is zij drie malen te San Francisco en vijf maal te New-York en Liverpool geweest. Zij was op het punt, eene nieuwe reis te ondernemen en hare nasporingen voort te zetten, toen het toeval haar te New-York deed herkennen. Bridget werd dien ten gevolge wegens het ontwettig dragen van manskleederen aangehouden. Het arme meisje had gedurende drie jaren onder de matrozen geleefd, zonder dat iemand haar geslacht vermoedde, niettegenstaande zij een afschuw van tabak en brandewijn had.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Mag ik u verzoeken bijgaande regelen in uw geacht blad te nemen? Gij zult er mij, en misschien ook anderen, bij het onderwerp direct belang hebben, mede verpligt.

Uw Dienstw. Dienaar,

BATAVIA, L. J. H. BOUMAN.

6 December 1861.

Chineesche Faillieten te Batavia.

> Le législateur qui sent le prix de la bonne foi dans les contrats, et qui veut protéger la sûreté du commerce, doit donner recours aux créanciers sur la personne même de leurs débiteurs, lorsque ceux-ci font banqueroute.
>
> *Beccaria.*

Het is niet te denken, dat iemand een juist denkbeeld zal kunnen geven van de financiële krachten van het Chineesche rijk, noch dat omtrent het crediet aldaar eenige bekendheid ontstaat in Europa, maar zoo de soliditeit in China mag berekend worden naar die der chinezen te Batavia, dan komt men tot dezelfde resultaten als met de laatste posten aangaande Frankrijk zijn bekend geworden. Het is waar, dat faillissementen tot de uitzonderingen behooren, maar die uitzonderingen worden zoo talrijk, dat zij een bezwaar worden voor de crediteuren. Dat is zeker een noodzakelijk gevolg van ieder faillissement, maar zullen zij uitzonderingen blijven dan moeten zij noodwendig ook een bezwaar zijn voor den failliet. De koopman, die zijne betalingen staakt zonder groote schuld van zich zelven, ziet daar een ramp in, maar hij die door eigen schuld in dien toestand geraakt en hij die daarin voordeel ziet, voor hem moet een faillissement eene gevoelige les, eene hoogst onaangename ondervinding wezen; en dat is het alleen indien al zijne handelingen naauwkeurig worden onderzocht, indien de belangen der crediteuren met die gestrengheid worden waargenomen alsof zij zelve dat deden, indien er een curator voor den boedel waakt en voor de crediteuren bewaart en verzamelt wat er overig is, in één woord indien naar bevind van zaken zóó wordt gehandeld dat de crediteuren de minste schade ondervinden. Dat is bij de Nederlandsch-Indische wetgeving in geval een chinees wordt verklaard in staat van faillissement niet te wachten. Die wet kent geen curator die aan die voorwaarden voldoet, die wet is te officiëel, die wet is in zulke gevallen te deftig, veel te weinig geschikt voor de praktijk zooals die wordt aangetroffen in de Chinesche kamp. De chinees, die opgehouden heeft te betalen, wiens acceptatie aan de Javasche bank betaalbaar gesteld geprotesteerd is, en die in staat van faillissement is verklaard, die kloen van regten en verpligtingen, die geheele inéengewrongen massa verschijnt met het kalme gezigt van den Chinees ter griffie van den Raad van Justitie. Waar blijven ze nu die afspraken, die te vervullen beloften, die toegezegde en gesloten borgtogten, die per brief aangegane overeenkomsten, die geschikte bedreigingen om ook *zijne* schuldenaars te doen betalen, die allerlei uitvindingen waarin het brein van een Chinees handelaar zoo onuitputtelijk is? Ze rusten thans alle. Al die relatien tot andere Chinezen, al die geheime hulp van vrienden, die geheele massa wandelt met den Chinees weer naar de kamp, en alleen de boeken blijven achter om langzamerhand te komen bij het collegie waaraan de curatele is opgedragen; zij worden in bewaring genomen bij de weeskamer, die voorts „door alle gepaste middelen voor de bewaring des boedels zorgt." Wat kunnen naar de woorden der wet de crediteuren meer verlangen? Een aanzienlijk bij ondervindig grijs geworden collegie, de oudsten van Indië en teregt de respectabelste, daar zij het publiek belang, door het bijzondere te bevorderen, van onberekenbare dienst zijn, daar zij een regerings collegie zijn, dat meer dan eenig ander geroepen is voor private belangen te waken, treedt thans op als curator over den chineschen boedel, die geheel in de boeken verscholen ligt, waarin elke rekening ongeschreven overeenkomsten te binnen brengt bij debiteur en crediteuren, waar menigte van aanwijzingen bij te geven zijn, die het tot eene noodzakelijkheid maken dadelijk te handelen. Menig crediteur kan mededeelingen doen ten bate des boedels, menig Chinees kan inlichtingen geven, waarvan partij te trekken is; maar tot wien zich thans te wenden? Het wakende collegie zetelt ver van de plaats waar het stuk speelt, een deftig heer moet er voor buitengewoon werk opgehouden worden in zijne vele bezigheden, men treft een dag dat er vergadering is en de reis is vergeefs, men komt den volgenden dag op den juisten tijd in den vóórmiddag terug en geeft zijn verhaal, dat weinig kan uitwerken omdat de curator onmogelijk zelfs met den besten wil kan handelen, zoo als in zoodanige gevallen wenschelijk zou zijn. Veelal worden die thans onderstelde mededeelingen niet gedaan en de Chinees zelf geeft geene opheldering, de officiële oproeping der schuldeischers volgt dus nadat de lijst van de schuldenaren des boedels gereed is, die al zeer weinig percenten oplevert na de officiële bewerking, die de boedel ondergaat.

Geen wonder dus dat de crediteuren eene buitengeregtelijke handeling verkiezen en aan een hunner het overlaten om met behulp van een procureur den desolaten boedel tot effenheid te brengen ten meesten voordeele der gezamenlijke schuldeischers. Die weg zal zeker altoos de beste zijn, maar bij den bovenbeschreven gang van een geregtelijk faillissement is altoos te vreezen, dat de schuldenaar om van alle gemaal voor goed bevrijd te zijn eene curatele der Weeskamer verkiest. Daarom zou eene wijziging in de daartoe betrekkelijke wettelijke bepalingen zoo wenschelijk zijn, opdat een geregtelijk faillissement meer bezwaren meebragt voor den failliet. De regterlijke magt, die door eene ijverige regtsbedeeling steeds gereed is haren justiciabelen ieder het zijne toe te meten, heeft meermalen wanneer daartoe redenen bestonden, gefailleerde Chinezen in verzekerde bewaring doen stellen, maar niet altoos bestaat daartoe aanleiding naar de wet. De Chinezen niet verpligt op Europesche wijze boek te houden, genieten in de wet dientengevolge eene behandeling die veel vóór heeft boven die der bankroetiers in Europa; de regten der schuldeischers zouden reeds dadelijk minder gevaar loopen zoo de curatele gewijzigd werd, zoo de Weeskamer er van ontheven was, zoo die werd opgedragen aan procureurs, die onder toezigt van den Regter-Commissaris werkzaam zijn in het geregtelijk faillissement, en die bij elk geval de handelingen der faillieten zouden kunnen nagaan, waardoor zij met gevangenis bedreigd worden, dat voor Chinezen eene afschrikkende straf is.

De voorbeelden in de laatste weken door Jap Tan, Tan Heng, Kam Beng, Tjie Jeuw Kie, Pe Tje Beng, Tan Tjang Hong, Lim Gie, Lim Djoe gegeven kunnen door meerdere braven nog gevolgd worden: er bestaat dus wel aanleiding om dit onderwerp te bespreken en er de aandacht op te vestigen van hen, van wie verandering ten deze te wachten is; de zaak toch is niet van algemeen belang ontbloot als men alleen maar nagaat, dat door de hier genoemde Chinezen in de laatste zes weken voor meer dan een half millioen guldens aan provisie voor del credere aan de Kali Bezar is zoek geraakt.

Uittreksels uit officiëele mededeelingen.

De directeur der middelen en domeinen maakt bekend, dat krachtens artikel 2 van gouvernements besluit van den 28sten November 1861 no. 9, de pacht van het Regt tot het slagten van Rundvee en Buffels, in de assistent-residentie Banjoewangie voor 1862, door den assistent-resident van dat gewest op nieuw zal worden opgeveild te [illegible] den 16den DECEMBER AANSTAAN-

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.	VLAG	NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	NAAR.
November 28	Engelsch.	Patna	Pole	Canton	14 November	Liverpool.
December 1	„	Lavinia.	Couvell	Bangkok.	„	
„ 3	„	Etheldreda.	Winsborrow	Macao	21 „	Londen.
„ —	Chili.	Teresa	Bollo	„	24 October	Callao.
„ —	Engelsch.	Fairie Queene.	Thomson	Melbourne	11 November	Singapore.
„ —	Nederlandsch.	Kinderdyk.	Zwanenburg	Adelaide.	3 „	Batavia.
„ 4	Engelsch.	Corriemulzie	Blacklock.	Foochow	21 „	Londen.
„ —	„	Constance	Thomson	Manilla.	20 „	„
„ 5	„	Dennis Hoill	Atkin	Foochow	18 „	New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	AGENTEN.
December 4	Nederlandsch.	bark	Kinderdyk	Zwanenburg	Adelaide		G. Buyn & Co.
„ —	„	„	Zaanstroom	Schaap	Kaap de G. H.		Schimmelpenninck & Co.
„ —	Engelsch	schr.	Water Lily	Greig	Siam		Borneo Company Limited.
„ 5	Nederlandsch	schip.	Maria Elise	van der Putte	Kaap de G. H.		E. Moormann & Co.
„ —	„	bark	Patriarch Samhiri	Lion.	Glasgow	2 Aug.	van Ommeren, Rueb & Co.
„ —	„	„	Petronella Catharina	van der Veen	Amsterdam.	7 „	C. Babre & G. Kinder.
„ —	Engelsch	„	Rachel.	Acock	Sydney.	25 Oct.	Schimmelpenninck & Co.
„ —	Nederl. Indisch	stooms	Padang	Guyot	Padang.	1 Dec.	W. Cores de Vries.
„ 6	„	schr.	Maria Catharina.	Boejong Tenga.	„		
„ —	„	bark	Lachmadie		Banka		Coulster.
„ 7	„	stoom.	Batavia	Nye	Singapore	4 Dec.	W. Cores de Vries.

Vertrokken Schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
November 14	Nederlandsch.	schip	Cornelia	de Vries	Passaroeang.
„ —	Nederl. Indisch	stoom.	Oenarang	van Hulstyn	Soerabaya.
„ —	Engelsch.	bark	Eagle	James	Singapore.
„ —	„	„	Nelly	Bell.	Samarang.
„ 6	Russ.	oorl. fr.	Svetlana	komm. Boutakof.	Melbourne.
„ —	Brem.	bark	Ocean Child	Wencke	Indramajoe.
„ —	Hamb.	„	Kati Maas.	Spring	Soerabaya
„ 17	Neerl. Indisch	stoom.	Palembang	Kramer	Samarang & Soerabaya.
„ —	„	schoener	de Haai	Tjoelian	Samarang.
„ —	Zweedsch.	schip	Oscar Iste.	Claese	Soerabaija.

In lading liggende Schepen te Batavia.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	TONNEN.	GEZAGVOERDERS	BESTEMING.	AGENTEN.
Nederlandsch.	schip.	Kortenaer.	1020	Glazener		J. Cezard & Co.
„	schoener	Sint Helena	189	Sterkenburg		„
„	schip.	Oceaan *	554	Herderschee		B. Kopersmit & Co.
„	bark	Grootmeester Nationaal*	755	Giesse		Schimmelpenninck & Co.
„	„	Zaanstroom	613	Schaap.	Cheribon	„
„	schip	Maria Elise	754	van der Putte		E. Moormann & Co.
„	bark	Petronella Catharina.	442	van der Veen.	Samarang.	Bahre & Kinder.
„	schip.	Remigius Adolphus	760	Browning		Busing, Schröder & Co.
„	bark	President Pate	751	Harten.		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	„	Twee Gezusters	920	Bergman		Metzendorff, Wilmans R. & Co.
„	bark	Nieuw Lekkerland*	680	Hoitman		van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Patriarch Samhiri	730	Lion	Soerabaya	„
„	„	Elisabeth	612	Snoek	Nederland	B. van Leeuwen & Co.
„	„	Kinderdyk	680	Zwanenburg	Soerabaya & Passaroeang	G. Buyn & Co.
Nederl. Indisch	.	Ster Palembang				Coulster.
„ „	„	Ydrosie		Bin Bahier		„
„ „	„	Oedjoeng Pandang				„
„ „	schip	Fatul Mobarak				„
„ „	brik	Christian				„
„ „	„	Ingbie				„
„ „	bark	Kim Hengsoen				„
„ „	„	Jadul Barie				„
„ „	„	Faidul Mobarak				„
„ „	„	Alnoer Salim				„
„ „	„	Marzoek				„
„ „	„	Lachmadie				„
„ „	schoener.	Maria Catharina.		Boejong Tenga		—
„ „	brik	Sara Eleonora	600	Schuymer	Samarang	Cassalette & Co.
„ „	„	Java	516	Worthington	Padang.	Schimmelpenninck & Co.
„ „	schoener.	Bintang Toedjoe		Tan Hing		Jacobs.
„ „	bark	Alnoer		Marzoekie.	Samarang	„
„ „	„	Nomanul Barie		Sahaboedin	„	Buys, Jacobsen & Co.
„ „	„	Alrachmanie		Hadjie Moh. Seman.		„
„ „	brik	Cheribon Packet		Abd. Baharan.	Soerabaya	„
„ „	„	Pasekan			Pekalongan	—
„ „	bark	Engoan				—
„ „	stoom.	Padang	342	Guyot	Moluccos	W. Cores de Vries.
„ „	bark	Ellen	242	Wentholt	Samarang	B Kopersmit & Co.
Engelsch.	„	Eliza Thornton	417	Maxwell	Londen	Martin, Dyce & Co.
„	„	Eugene.		da Silva		—
„	schip.	Rajah of Sarawak	484	Taylor		Dümmler & Co.
„	bark	Rachel.	563	Acock		Schimmelpennick & Co.
„	schoener.	Water Lily		Greig		Borneo C. L
Hamb.	bark	Guinea.	320	Bandesen	Bushire	Metzendorff, Wilmans, R. & Co.
„	„	Hermann	310	Koppelman	China.	„
Pruis	schip	Albert Borsig.	435	Muller		„
Amerikaansch.	„	Rosette	596	Pierce	Sydney	Paine, Stricker & Co.
„	„	Wild Rover	1100	Crowell	Nederland.	„
Hanov.	„	Kroonprins Ernst August	600	Wilder		Bahre & Kinder.
Deens.	schip	Jurgen Bruhn	800	Koperholdt	Nederland	Busing, Schröder & Co.

Factorij Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Tagal.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 20	Ned	schip	Anna Digna	Ouman	Cheribon.
„ 21	N. I.	brik	Banda Balgair	Sech Dahima.	Samarang.

Vertrokken schepen van Tagal.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 13	N. I.	bark	Alnoer	S. Hoessien	Cheribon.

Aangekomen schepen te Grissee.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 20	N. I	bark	Fathal Nassar	Said Assegaf.	Soerabaija.
„ —	„	„	Naim Baigjer	Baoeseer	Samarang.

Vertrokken schepen van Grissee.

Datum.	Vlag	Benam	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 19	N. I.	schip	Fatahool Moebarak	Had. Moeda.	Soerabaija.
„ 20	„	bark	Fatal Kaer	Kimthaij	Riouw.

Aangekomen schepen te Sumanap.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 16	N. I	bark	Fathal Haer	S. Babaloau	Bali.
„ 18	Ned.	stoomb.	Kraton	Martens	Soerabaija.
„ —	N. I.	schoener	Ste Damar	Pa Kaliman	Grissee.

Vertrokken schepen van Sumanap.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 13	N. I.	schoener	Mifrejool Moelook	Braie	Pasoeroean
„ 16	Ned.	schip	Straat Balij	Bakker	Tjilatjap.
„ —	N. I.	bark	Fathal Haer	S. Babaloan	Soerabaija.
„ 13	Ned.	stoomb.	Kraton	Martens	„

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 13	Ned.	schip	Admiraal van Heemskerk	Koning	Soerabaija.
„ 16	Fr.	„	Reine des Anges	Guillard	Sydney
„ 18	Ned.	schoener	Mifrejool Moelook	Braie	Sumanap.

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 18	N. I.	schip	Joesrool Karim	Said Aboeb	Bandjermas.
„ —	Ned.	„	Jeannette Cornelia	Verhoeven	Nederland.
„ —	„	„	Hellevoetsluis	Vos	„
„ 19	„	„	Adelicia	Hopwood	Australie.
„ 20	„	„	Cornelia Mathilda	Snoeij	Nederland.
„ —	„	„	Noerhasim	Said Madeh	Batavia.

Vertrokken schepen van Probolingo.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 17	Ned.	bark	Estafette.	Oepkes	Straat Bali.

Aangekomen schepen te Panaroekan.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 11	Ned.	bark	Noordster	Luteijn	Soerabaija.

Vertrokken schepen te Panaroekan.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 8	N. I.	schip	Charles	Kamaralie	Soerabaija.
„ 12	Ned.	bark	Grondwet	Kamminga	Nederland.

Aangekomen schepen te Patjitan.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 15	Ned.	schip	Tollens	Verhagen	Batavia.

Aangekomen schepen te Banjoewangie.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 8	N. I.	bark	Waterloo	Paulino	Sumanap.
„ 10	Ned.	„	Baron v. Hardenbroek	van Rossum.	Soerabaija.
„ 11	„	schoener	Schot Lassie	Kennedy	Laboehadjie.
„ 13	„	bark	Van der Palm	Marcus	Soerabaija.
„ —	„	„	Cornelia	Juskie	Pasoeroean.
„ —	„	schip	Germania	Franke	„
„ 14	„	schoener	Clipper	Eschauzier	Koepang.

Vertrokken schepen van Banjoewangie.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 8	N. I.	bark	Loconia	Hulshoff	Rotterdam
„ 10	„	„	Waterloo	Paulino.	Tjilatjap.
„ 12	Ned.	„	Baron v. Hardenbroek	van Rossum	Amsterdam.
„ —	„	schoener	Schots Lassie	Kennedy	Ampenan.
„ 15	„	schip	Germania	Franke	Amsterdam.

Vertrokken schepen van Tjilatjap.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 17	Ned.	bark	Madura	van Bruggen.	Rotterdam.
„ 20	„	brik	Henrica	Strakhelder	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te Ternate.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Oct. 2	Ned.	schoener	Ester Helena	Kota	Soerabaija.
„ 11	„	stooms.	Vice Admirl. Koopm.	Buijs	„
„ 19	„	schoener	Virgo	Djapar	N. Wuinea.
„ 24	N. I.	„	Frederika	Tjia Thoei	Sangir.
„ 31	„	stooms.	Reteg	de Koch	Kema.
Nov. 3	„	stoomb.	Ambon	Vogel	Amboina.

Vertrokken schepen van Ternate.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Oct. 2	N. I.	stooms.	Retch	de Koch	Bangaai.
„ 4	„	schoener	Makasser	Aboeb	Sangir.
„ 5	„	„	Fathool Hair	Abd. Quilem.	Amboina.
„ 12	Ned.	stooms.	Carolina	Tjonglong	Sangir.
„ 19	N. I.	schoener	Vice Admirl Koop. m.	Buijs	Japan.
„ 22	„	„	Virgo	Djapar	Kema.
Nov. 5	„	stoomb.	Ambon	Vogel	Menado.

MARKTPRIJZEN.
te Batavia.

Koffij, Java *f* 37,— ℔ picol nominaal.
—— Padang, 37,— nominaal.
Rijst, (WITTE) 1ste kwalit. *f* 165,— à *f* 175,— gevraagd, kleine voor-
—— „ 2de „ *f* 145,— à *f* 160,— „ [raad.
—— (CARGA) .... *f* 125,— nominaal.
Suiker, (WITTE) No. 16 *f* 15,— à *f* 15 3/8 ℔ picol.
Gom-élastiek *f* 65,— ℔ picol afgedaan.
Genever AVH., bij R. & V., *f* 11,50 ℔ keld. in consumptie.
Arak verkocht *f* 60,— ℔ legger verkocht.
Japansche Boom-Was *f* 40,— ℔ picol, nominaal.
Zw. Peper *f* 16,— à *f* 16,50 ℔ picol afgedaan.
Witte „ „ 30,— ℔ picol afgedaan.
Foeli „ 30,— à *f* 50,— ℔ picol.
Wisselkoers op Holland *Particulier* 6m/d. *f* 100 1/2 pCt.
„ Engeland 6m/z. *f* 11,65 à *f* 11,70 ℔ £.
„ Singapore *f* 2,63 1/2 à *f* 2,65 ℔ $.
„ China *f* 2,68 ℔ $.
„ Calcutta *f* 124,— per 100 Cs. Rs.
Gouvt. trekt à 99 pCt. sedert 15 Junij.

CARGA-LIJSTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 27 tot en met den 3 December 1861.

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *Princes Amelia*, gez. Groeneveld, agt. ....

10 kn. spreijen, 3 kn. slagnummers, 2 kn. schoenen, 4 kn. diversen, 1 kt. tafelmessen, 1 kt. galon, 9 bl. deken, 1 kt. glaswerk, 5 kn. aardewerk, 1 kt. kommen, 1 kt. vorken, 20 kn. witte sherting, 59 kn. witte katoen, 56 kn. ruwe sherting, 17 kn. ged. katoen, 39 kn. blaauw katoen, 45 bl. garen, 6 bl. laken, 300 bd. staal, 295 kn, diverse koopmanschapen, 530 stav. ijzer, 200 ks. 240 tobb. en 100 bassen staal, 300 hammen, 24 kn. manufacturen, 50 ks. bitter, 65 ks. speritus, 50 kd. lijnolie, 500 vs. monie, 20 kn. provisien, 17 kn. wijn, 1 kt. ijzerwerk, 9 kn. manufacturen, 14 kn. koopmanschappen, 5 kn. vleesch, 6 vs. spek, 100 vs. spijkers, 13 kn. provisien, 500 kd. genever, enz.

Van Boston Sing. en Poelo Pinang per Amer. brik *Rocket*, gez. Sauders, agt. ....

500 bl. gambier, 178 zakk. sago, 144 pic. jago, 735 pic. rijst, 24 kn. witte peper, 500 ks. thee, 101 pic. guttapercha, 95 pic. rotting, 29 pic. foelie 317 pic. huiden, 27 kn. likeur, 3 kn. spaanmatten.

Van Siam per Siamsche wangkang *Kan Hong Soen*, gez. Tjie Tiang Kie, agt. Lim Ketjoan.

20,50000 ps. gez. kemboong, 100 pic. schaartjes, 20 pic. gaboes, *Agenten.*

Van Nederland per Ned. schip *Twee Gezusters*, gez. J. Bergman, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.

10 vs. zilver specie, *Factorij.*
30 kn. manufact., *J. F. van Leeuwen.*
10 manufact., *Niederer & Co.*
141 manufact., *Gumprich & Straus.*
1 kt. ijzerwerk *Chaulan & Deeleman.*
3 kn. hoeden, 3 kn. .... 4 kn. meubelen, 7 kn. .... *H. & A. Straus.*
2 kn. dumits, *B. van Leeuwen & Co.*
17 kn dito, *Cassalette & Co.*
125 kn. glas, 100 vs. ijzerwerk, 4 kn. manufact., 9 kn. kramerijen, 100 hammen, 25 st. roodvleesch, 10 ks. geslagt, 2 ks. saucijsen, 1 kt. ossenhaas, 73 kn. glas en aardewerk, *Agenten.*
75/1 75/1 150/4 vt. vleesch, *Zuur.*
3 kn. 250 vs. boter, 1 kt. .... 1 pak touwwerk, *Order.*
5 kn. .... *Lion & Rees.*
8 kn. manufact., *E. Moormann & Co.*
250 kd. genever, *B. Kopersmit & Co.*
10 kn. .... *J. F. van Leeuwen.*
20 kn. koper, *Busing, Schroder & Co.*
100/2 vn. gez. vleesch, *W. Cores de Vries.*
3 kn. manufact., *Wehry Wille.*
2 kn. .... 2 jagtweder, *W. Muurman.*
1 kt. .... *Reynst & Vinju.*
1 kt. boeken, *van Ommeren, Rueb & Co.*
2 kn. .... 1 partij, steenkolen, *W. Cores de Vries.*
10 kn. manufact., 20 kn. champagne, *Voor Soerabaija.*
118 kn. div. koopwaren, 55 vt. dito, 69 ks. dito, 23 bl. manufact., 5 kn. calicots, 1 kt. boeken, 3 kn. kramerijen, 1 kt. rijtuig, 2 kn. rijtuigen, 61 zakk. touwwerk, *Voor Soerabaija.*
13 bl. zakken, 199 kn. glas en aardewerk, 64 kn. manufact., *Agent.*
250 keld. genever, *B. Kopersmit & Co.*
1 kt. .... 1 kt. fabriek werktuigen, *Order.*

Van Macao via Samarang per Eng. schip *Radja of Sarawak*, gez. J. Taylor, agt. Dummler & Co.

5 bl. zijde, *Order.*
615 coll. div. chin. goederen, *Namseng.*
200 ks. thee, 197 coll. chin. goederen, *Koe Kongtjaij.*
2 coll. zijde doeken, 50 coll. chin. doepa, *Cassalette & Co.*
25 coll. koffers, *C. Bahre & G. Kinder.*
50 coll. koopwaren, *Order.*
10 ps. chin. steenen, 600 ps. chin. potten, 3 kr. dikzels, *Ingsing.*
20 kn. vuurwerk, *Chungby.*
100 kn. thee, 30 coll. chin. goederen, *Njo Banghie.*
20 kn. vuurwerk, 1 kt. zijde, *Lie Sanseng.*
3 kn. koopwerk, *Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.*
5 kn. boeken, *van Straaten.*
1 kt. gember, 1 kt. thee, *R. Francis.*
3 kn. koopwaren, *Gumprich & Straus.*

Uitvoer.

Naar Sydney en Melbourne via Cher. per Amer. schip *Agnes*, gez. F. King, agt. Paine, Stricker & Co.

2978 pic. suiker, 75 pic. rotting, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Nederl. via Cher. en Sam. per Ned. schip *Stad Leijden*, gez. J. C. Van de Poll, agt. Haager & Schuurman.

100 pak. papier, 470 kn. thee, 68 pak. papier, 27 bl. dito 8 kn. dito 2 kn. chin. aardewerk, 5 kn. levensmiddelen, 3 kn. lakwerk, 2 kn. borax, *Aanboord gebleven lading van Nederland.*

Voor Nederland.

50 pic. koedranghout, *Haager & Schuurman.*
65 pic. rotting, *Busing, Schroder & Co.*
3 vat. erwten, *Dummler & Co.*

Voor Cheribon.

2 kn. inh. 1 kristallen, soezemand met zilver, 1 kl. dito met dito, 2 kn. disprt. schaaltjes, 1 kt. peper, en zout, vat. en 1 mosterspot, 1 dito dito dito, en 1 zilver bokaal, *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Rynbrand*, gez. J. F. Lange, agt. Haager & Schuurman.

7 kn. manufacturen, 100 bl. drills, 8 kn. hammen, 20 kn. kaarsen, 50 keld. genever, 6 ks. likeur, 5 kn. diverse, 20 md. diversen, 4 oxh. azijn, 21 kn. provisien, 60/m. mitzel steenen, 7 kn. provisien, *Lading van Nederland.*

Voor Samarang.

20 kn. effen rood, 1 pakje mostard, *Factorij.*

Voor Nederland.

80 pic. rotting, *Factorij.*

Naar Frankrijk per Fr. schip *Vellore*, gez. Didier, agt. J. Cezard & Co.

148.80/100 pic. gomlak, 71 krandj. schulpen, 20 pic. gomdammer, 21,65/100 do. gomelastiek, 1 pak herten hoorns, 1 kt. opgezette vogels, 1 do. schilpad, 59 kn. gomcopal, 2514.45/100 pic. gambier, 202.35/100 pic. sapanhout, 2692 do. gambier, 19 do. stieklak, 21.56/100 pic. tin, 200.05/100 do. rotting, *Lading van Singapore.*

Te Samarang geladen.

2255.40/100 pic. koffij, 636 1/2 ℔ indigo, *Dorrepaal & Co.*

Te Batavia geladen.

200 pic. rotting, 100 do. zwarte peper, 45 do. witte peper, 2671 do. koffij, 14 do. wiedjen, *Agenten.*
7 kn. ananassap, 1 kt. stroomandjes, 5 zakk. koffij, 6 kn. thee, *Leroux & Co.*

REGALEN,

aangebragt van den 5 tot 6 December 1861.

Van *Nederland* per Grootmeester Nationaal:

1 kistje gem. D. J. G.
1 kist „ C. W. Lampen.
2 kisten „ M. P. No. 22/23.

Van *Nederland* per Twee Gezusters:

1 kistje gem. A. & C. No. 100.
1 „ „ H. C. No. 94/98.
1 pakje „ HL/R No. 2.
1 kistje „ L. R. & Z.
2 kisten „ J. R. S 1/2.

Van *Nederland* per Petronella Catharina:

1 kistje J. J. Pannekoek, te Batavia.
1 „ P. H. Verberne, kapt. bij het 11de Bataillon infanterie te Meester Cornelis.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 4 tot en met den 7 December 1861.

JAVA HOTEL. Swanenburg, Harlen, van Cheribon. — Worthington, van Soerabaja. — Trellippos, Swanoff, van Shanghae. — Hanberg, van Manila. — Perelesctine, Hedde, Kariakin, van de Reede. — Lion, van Glasgow. — Oeman, Kilian en echtg., Wolfson, Deudonné en familie, van Padang. — Sernee, Poschart en echtg., van Onrust.

HOTEL DES INDES. Modderman, Schwanoff, 4 Russische officieren, Kamalijskij, De Livoorn, 2 Fransche officieren, v. d. Steen, Bonet, Warak, van de Reede. — Taijlor, van Bombaij. — Herdersché en echtg., van Melbourne. — Guijot, van Padang. — van Wijcke, Henckel, van Nederland.

MARINE HOTEL. Schut, Schaap en echtg., v. d. Veen, Osieck, van Amsterdam. — de Haas, van Onrust.

HOTEL WILLEM II. P. Stam, echtg. en 1 kind., van Nederland.

Van elk artikel in dit nommer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stelt zich voor de wet als schrijver bekend

W. BRUINING.

Snelpersdruk, W. BRUINING, Batavia.